

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izbija vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— lir.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v tiskanih in vizualnih medijih: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri poštni čekovnem zavodu: Ljubljana št. 10-381
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Na tuniškem odseku

je dan ptekel brez omembe vrednih dogodkov — Pet sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 11. februarja naslednje 992. vojno poročilo:

V Tunisu nobenega omembe vrednega dogodka.

Nemško letalstvo je v letalskih dvobojih sestrelilo 4 britanske lovce.

Žrtve, ki jih je med arabskim prebivalstvom v Kairouanu povzročil sovražni letalski napad 9. t. m. so narasle na 200 mrtvih in 300 ranjenih.

Eno naše letalo se ni vrnilo na oporišče.

Angleška letala so z bombami napadla neko našo podpornico v Sredozemlju, ne da bi povzročila škodo; eden izmed bombnikov, ki ga je zadel izstreljek protiletalskega topništva na ladji, je tresel v morje.

Včerajšnje poročilo je javilo, da je sovražnik močno bombardiral mesto Kairouan v Tuniziji in povzročil pri tem številne žrtve med arabskim prebivalstvom. Danes se doznava iz istega uradnega vira, da so se izžube povzpele na več kot 200 mrtvih in 300 ranjenih, kar najbolj jasno kaže teroristične namene, ki jih anglosasi bombardirajo v svojem srdcu proti mestni naseljeni bodisi na evropski celini, bodisi na afriškem področju.

Kairouan je tradicionalno arabsko mesto, ki je bilo nekoč prestolnica in ki ga na arabskem svetu splošno priznava; za sveto mesto vzhodnega Magreba; nečloveško bombardiranje, čigar učinki so se tako hudo pokazali med mirnimi delavci mora zapustiti vtis v ponosnem, pravilnem in kavalirskem duhu Magrebincev, ki že poznajo, kakor vsa arabska ljudstva anglosaske sisteme biča, deportacij, represij in kolektivnih kazni danes pa dopolnjujejo ta spoznanja po sistematskem in ojačanju vsakega njihovega premoženja in množične pokolne taktike vrste kakor v Kairouanu. Med besedami »Atlantske kartee in zvočni anglosaskega letalstva bo arabska moč zopet začela meriti čustva svojih pravih sovražnikov.

Iz nemškega vojnega poročila

Nemško vojno poročilo pravi o bojih v Severni Afriki in v Sredozemlju:

Na severnoafriški fronti je dan potekel mirno.

Počastitev padlih pravnikov

Rim, 10. febr. s. Minister čvar počatov je v justični palači položil vence na spominke plošče sodnikov in odvetnikov ter državnih točilev, ki so padli za domovino. Obiskal je prvega predsednika vrhovnega kasacijskega sodišča, ki je ministra spjel z državnim pravnikom, s šefi sodnih uradov v Rimu in sodniki. Na pozdrav prvega predsednika je minister de Marsico odgovoril, da se je hotel osebno pokloniti italijanskemu sodništvu. Minister je nato vrnil

Iz Beneške palače:

Duce sprejel odlikovane mušketirje in svoje padlih mušketirjev

Rim, 12. febr. s. Duce je ob 20 letnici ustanovitve mušketirskih oddelkov sprejel ob prisotnosti šefa glavnega stana Milice družne padlih mušketirjev in mušketirje, ki so bili v preteklem letu odlikovani za vojaško hrabrost. Navzoči so bili Amante Magda, vdova mušketirja Piercarla, baronica Berlingieri Elisa, mati padlega mušketirja Andreja, ga. De Paolis Katarina in ga. De Paolis Laura, mati in sestra padlega mušketirja Klavdija, ga. Doneddu Amorina, vdova mušketirja Konstantina, ga. Monaco Vanda, vdova mušketirja Ignacija, ga. Paccarelli Vittoria, mati padlega mušketirja Maria, princesa Barberini Colonna di Shiarra Nadja, žena pogrešanega mušketirja Urbana.

Navzoči so bili odlikovani mušketirji Casalotti Arnaldo, Donza Giuseppe, Francisci Aldo, Gay Giulio, Anatori Firenze, Ereda Raffaele, Feliciani Fernando, Rancati Giacomo, Salvatore Angelo, Viola Giuseppe, Datri Guido in Mori Giuseppe. Navzoča sta bila tudi adjutant Glandolini Giuseppe in mušketir Corrado Sant'amarina, ki bosta 11. februarja proslavila 20 letnico pripadstva k oddelku. Poveljnik oddelka je prejel kratki raport o sedelovanju mušketirjev pri operacijah na raznih vojnih frontah.

Duce je naslovil najprej ranljive besede simpatije družinam med vojno padlih mušketirjev, pohvalil skupino odlikovanih mušketirjev ter pozdravil ostale mušketirje, ki se pripravljajo pod orožjem na raznih bojnih frontah.

V junju 1940 so mušketirji prostili Duceja za čast, da bi lahko služili Domovini pod orožjem. Ta čast jim ni bila podeljena zaman. Od 200 mušketirjev se je 175 mušketirjev udeležilo operacij na raznih

vojnih frontah. 9 jih je padlo, 9 jih je pogrešan. Dolež hrabrosti oddelka kaže 9 odlikovanih za vojaško hrabrost padlim, 2 odlikovanih za dva pogrešana in 36 odlikovanih za živče mušketirje. Bitka se nadaljuje. Mušketirji se bodo borili do dosege zmage.

Sprejemi diplomatov

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel novega španskega veleposlanika pri Kvirnam. Cuesto, ki je Duceju izročil poverljiva pisma in osebno poslanico Kaudla. Nato je Duce sprejel novega ministra Švice Vella, ki je Duceju izročil poverljiva pisma. Duce je sprejel tudi nemškega veleposlanika von Mackensena.

Duce razdelil 6 milijonov lir poškočovanim boljam

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel dr. Azzolina guvernerja Bance d'Italia, ki je Duceju v svojstvu predsednika konzorcija za industrijske subvencije in kreditne konzorcije za javna dela izročil vsoto 6 milijonov lir, ki so jih ustanove dale na razpolago Duceju v podporne namene. Od te vsote je Duce blagovoli določil 1 milijon lir za ustanovitve ustanove za pomoč in nego slabotnih, ki jeta najnjenih otrok v Rimu 1 milijon lir za bolnico Pammatone v Genovi, 500.000 lir za bolnico San Giovanni Battista v Turinu, 500.000 lir za bolnico Umberto I. v Turinu, 1 milijon lir za bolnico Loreto v Neaplju, 1 milijon za moško sirotišče v Via Pitteri v Milanu 1 milijon lir za zavod sv. Klare v Palermu. Bolnice in zavodi, ki so bili deležni podpore, so bili hudo poškodovani ob nedavnih napadih na mesta Genova, Turin, Neapelj, Milano in Palermu.

Nenasitnost ameriškega imperializma

Rim, 12. febr. s. Brezmejni imperializem, ki ga od časa do časa razkrije Amerika s svojim nenasitnim pohlepom po strateških kopnih in letalsko-pomorskih oporiščih, hoče osvoiti vse nevalječaste točke kontinentov in ocenovane vode. To kaže, kako daleč sega megalomanija Američanov in kako se ujeta z glavnimi smotri vodenja vojne tako imenovanih demokracij. Predvčeršnjim je predsednik morarkega odbora v parlamentu, Wilson, predložil kongresu, naj se takoj ustvari po pomorska in letalska oporišča ob vsej razsežnosti Pacifika.

Wilson je dodal, da je stalna pridobitev teh oporišč že predmet pogajanj z zunanjimi ministrstvi. Pogajanja bodo omogočila, da bo Amerika z denarjem na podlagi sistema »posojil in najemov« uporabljala oporišča tudi po vojni.

Očrtno se Amerika ni zadovoljila s prilastitvijo letalsko-pomorskih oporišč v angleškem in avstralskem ekvatornem Pacifiku od Galapagos do angleške Polinezije, od Gilbertov do otokov Fidži in Port Moresbyja ter Port Darwina, in to z opravičilom, da so potrebna od-

loženja, ki jih je padlo, 9 jih je pogrešan. Dolež hrabrosti oddelka kaže 9 odlikovanih za vojaško hrabrost padlim, 2 odlikovanih za dva pogrešana in 36 odlikovanih za živče mušketirje. Bitka se nadaljuje. Mušketirji se bodo borili do dosege zmage.

Sprejemi diplomatov

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel novega španskega veleposlanika pri Kvirnam. Cuesto, ki je Duceju izročil poverljiva pisma in osebno poslanico Kaudla. Nato je Duce sprejel novega ministra Švice Vella, ki je Duceju izročil poverljiva pisma. Duce je sprejel tudi nemškega veleposlanika von Mackensena.

Duce razdelil 6 milijonov lir poškočovanim boljam

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel dr. Azzolina guvernerja Bance d'Italia, ki je Duceju v svojstvu predsednika konzorcija za industrijske subvencije in kreditne konzorcije za javna dela izročil vsoto 6 milijonov lir, ki so jih ustanove dale na razpolago Duceju v podporne namene. Od te vsote je Duce blagovoli določil 1 milijon lir za ustanovitve ustanove za pomoč in nego slabotnih, ki jeta najnjenih otrok v Rimu 1 milijon lir za bolnico Pammatone v Genovi, 500.000 lir za bolnico San Giovanni Battista v Turinu, 500.000 lir za bolnico Umberto I. v Turinu, 1 milijon lir za bolnico Loreto v Neaplju, 1 milijon za moško sirotišče v Via Pitteri v Milanu 1 milijon lir za zavod sv. Klare v Palermu. Bolnice in zavodi, ki so bili deležni podpore, so bili hudo poškodovani ob nedavnih napadih na mesta Genova, Turin, Neapelj, Milano in Palermu.

Nenasitnost ameriškega imperializma

Rim, 12. febr. s. Brezmejni imperializem, ki ga od časa do časa razkrije Amerika s svojim nenasitnim pohlepom po strateških kopnih in letalsko-pomorskih oporiščih, hoče osvoiti vse nevalječaste točke kontinentov in ocenovane vode. To kaže, kako daleč sega megalomanija Američanov in kako se ujeta z glavnimi smotri vodenja vojne tako imenovanih demokracij. Predvčeršnjim je predsednik morarkega odbora v parlamentu, Wilson, predložil kongresu, naj se takoj ustvari po pomorska in letalska oporišča ob vsej razsežnosti Pacifika.

Wilson je dodal, da je stalna pridobitev teh oporišč že predmet pogajanj z zunanjimi ministrstvi. Pogajanja bodo omogočila, da bo Amerika z denarjem na podlagi sistema »posojil in najemov« uporabljala oporišča tudi po vojni.

Očrtno se Amerika ni zadovoljila s prilastitvijo letalsko-pomorskih oporišč v angleškem in avstralskem ekvatornem Pacifiku od Galapagos do angleške Polinezije, od Gilbertov do otokov Fidži in Port Moresbyja ter Port Darwina, in to z opravičilom, da so potrebna od-

loženja, ki jih je padlo, 9 jih je pogrešan. Dolež hrabrosti oddelka kaže 9 odlikovanih za vojaško hrabrost padlim, 2 odlikovanih za dva pogrešana in 36 odlikovanih za živče mušketirje. Bitka se nadaljuje. Mušketirji se bodo borili do dosege zmage.

Sprejemi diplomatov

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel novega španskega veleposlanika pri Kvirnam. Cuesto, ki je Duceju izročil poverljiva pisma in osebno poslanico Kaudla. Nato je Duce sprejel novega ministra Švice Vella, ki je Duceju izročil poverljiva pisma. Duce je sprejel tudi nemškega veleposlanika von Mackensena.

Duce razdelil 6 milijonov lir poškočovanim boljam

Rim, 11. febr. s. Duce je sprejel dr. Azzolina guvernerja Bance d'Italia, ki je Duceju v svojstvu predsednika konzorcija za industrijske subvencije in kreditne konzorcije za javna dela izročil vsoto 6 milijonov lir, ki so jih ustanove dale na razpolago Duceju v podporne namene. Od te vsote je Duce blagovoli določil 1 milijon lir za ustanovitve ustanove za pomoč in nego slabotnih, ki jeta najnjenih otrok v Rimu 1 milijon lir za bolnico Pammatone v Genovi, 500.000 lir za bolnico San Giovanni Battista v Turinu, 500.000 lir za bolnico Umberto I. v Turinu, 1 milijon lir za bolnico Loreto v Neaplju, 1 milijon za moško sirotišče v Via Pitteri v Milanu 1 milijon lir za zavod sv. Klare v Palermu. Bolnice in zavodi, ki so bili deležni podpore, so bili hudo poškodovani ob nedavnih napadih na mesta Genova, Turin, Neapelj, Milano in Palermu.

Nenasitnost ameriškega imperializma

Rim, 12. febr. s. Brezmejni imperializem, ki ga od časa do časa razkrije Amerika s svojim nenasitnim pohlepom po strateških kopnih in letalsko-pomorskih oporiščih, hoče osvoiti vse nevalječaste točke kontinentov in ocenovane vode. To kaže, kako daleč sega megalomanija Američanov in kako se ujeta z glavnimi smotri vodenja vojne tako imenovanih demokracij. Predvčeršnjim je predsednik morarkega odbora v parlamentu, Wilson, predložil kongresu, naj se takoj ustvari po pomorska in letalska oporišča ob vsej razsežnosti Pacifika.

Wilson je dodal, da je stalna pridobitev teh oporišč že predmet pogajanj z zunanjimi ministrstvi. Pogajanja bodo omogočila, da bo Amerika z denarjem na podlagi sistema »posojil in najemov« uporabljala oporišča tudi po vojni.

Očrtno se Amerika ni zadovoljila s prilastitvijo letalsko-pomorskih oporišč v angleškem in avstralskem ekvatornem Pacifiku od Galapagos do angleške Polinezije, od Gilbertov do otokov Fidži in Port Moresbyja ter Port Darwina, in to z opravičilom, da so potrebna od-

RAZBITI SOVJETSKI NAPADI

Pomembni uspehi v bojih na jugu — Ob Doncu obkoljena sovjetska skupina — Brezuspešni sovražni poskusi na severu

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. febr. s. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V nadaljevanju težkih bojov v južnem odseku vzhodne fronte so bili tudi včeraj na raznih mestih doseženi pomembni obrambni uspehi, ki so sovjetske čete stale visoke izgube ljudi in materijala.

Na zapadnem Kavkazu borbe krajevne pomena. Proti novozvečanemu sovražniku južnozapadno od Novorosijska so bili lastni protinapadi uspešni.

Na področju zgornjega Donca so bili vsi sovražni napadi napadi krvavo zavrnjeni. Obroč okrog neke sovjetske skupine sil je bil še bolj zožen.

Tudi včeraj so skušale sovjetske čete zapadno od oskolskega odseka z maskiranimi napadi vezati nemške sile v lastnem obrambnem okviru in jim s tem preprečiti premakljivo bojno deževanje, toda kljub temu je uspele vse te silovite napade, podprte s oklopnim orožjem, razbiti in deloma uničiti. Uničenih je bilo tukaj 40 oklopnih vozil. Letalstvo je s močnimi bojnimi in strmoglavilnimi eskadrilami ponovno napadalo prednje čete sovražnih kolon na pohodu in zbirališča motornih vozil.

V severnem delu vzhodne fronte je skušal sovražnik svoje napade južno od Ladokskega jezera, kjer ni mogel doseči nobenega napredka, prenesti v druge odseke. Tudi ti so kljub močni oklopnim letalski podpori ostali brezuspešni. Na enem mestu, kjer je prišlo do vdora, so borbe še v teku. Podnevi in ponoči so

bojna letala tudi v tem odseku bombardirala izhodne postojanke za oklopna vozila ter dovodne zveze sovražnika.

V času od 1. do 10. februarja tega leta je bilo na vzhodni fronti po oddelkih kopne vojske uničenih, zaplenjenih ali onesposobljenih za premikanje 351 sovjetskih oklopnih vozil.

Pri dnevnih poletih sovražnih letal proti obali zasedenega ozemlja je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

Nemška bojna letala so tudi včeraj napadla nekatere kraje v južni Angliji z uspehom.

Finske poročilo

Helsinki, 11. febr. s. Današnje finsko vojno poročilo javlja: S front ni poročati ničesar pomembnega.

Boji pri Velikih Lukah

Berlin, 11. febr. s. Med obrambnimi bojami, ki so bile včeraj v odseku Velikih Luk, so nemške čete, kakor se doznava z poročilnega vira, uničile 11 sovjetskih tankov.

Odlikovanje nemških letalcev

Berlin, 11. febr. s. Hitler je odlikoval s hrastovim listom k viteškemu križu reda Železnega križa kapitana-pilota Ervina Fischerja, poveljnika eskadre izvidnikov, ki je izvedel svoj 2.000. vojni polet.

Berlin, 10. febr. s. Na predlog maršala Göringa je Hitler odlikoval z viteškim kri-

žom. Na vzhodni fronti so bili tudi včeraj na raznih mestih doseženi pomembni obrambni uspehi, ki so sovjetske čete stale visoke izgube ljudi in materijala.

Na zapadnem Kavkazu borbe krajevne pomena. Proti novozvečanemu sovražniku južnozapadno od Novorosijska so bili lastni protinapadi uspešni.

Na področju zgornjega Donca so bili vsi sovražni napadi napadi krvavo zavrnjeni. Obroč okrog neke sovjetske skupine sil je bil še bolj zožen.

Tudi včeraj so skušale sovjetske čete zapadno od oskolskega odseka z maskiranimi napadi vezati nemške sile v lastnem obrambnem okviru in jim s tem preprečiti premakljivo bojno deževanje, toda kljub temu je uspele vse te silovite napade, podprte s oklopnim orožjem, razbiti in deloma uničiti. Uničenih je bilo tukaj 40 oklopnih vozil. Letalstvo je s močnimi bojnimi in strmoglavilnimi eskadrilami ponovno napadalo prednje čete sovražnih kolon na pohodu in zbirališča motornih vozil.

V severnem delu vzhodne fronte je skušal sovražnik svoje napade južno od Ladokskega jezera, kjer ni mogel doseči nobenega napredka, prenesti v druge odseke. Tudi ti so kljub močni oklopnim letalski podpori ostali brezuspešni. Na enem mestu, kjer je prišlo do vdora, so borbe še v teku. Podnevi in ponoči so

bojna letala tudi v tem odseku bombardirala izhodne postojanke za oklopna vozila ter dovodne zveze sovražnika.

V času od 1. do 10. februarja tega leta je bilo na vzhodni fronti po oddelkih kopne vojske uničenih, zaplenjenih ali onesposobljenih za premikanje 351 sovjetskih oklopnih vozil.

Pri dnevnih poletih sovražnih letal proti obali zasedenega ozemlja je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

Nemška bojna letala so tudi včeraj napadla nekatere kraje v južni Angliji z uspehom.

Finske poročilo

Helsinki, 11. febr. s. Današnje finsko vojno poročilo javlja: S front ni poročati ničesar pomembnega.

Boji pri Velikih Lukah

Berlin, 11. febr. s. Med obrambnimi bojami, ki so bile včeraj v odseku Velikih Luk, so nemške čete, kakor se doznava z poročilnega vira, uničile 11 sovjetskih tankov.

Odlikovanje nemških letalcev

Berlin, 11. febr. s. Hitler je odlikoval s hrastovim listom k viteškemu križu reda Železnega križa kapitana-pilota Ervina Fischerja, poveljnika eskadre izvidnikov, ki je izvedel svoj 2.000. vojni polet.

Berlin, 10. febr. s. Na predlog maršala Göringa je Hitler odlikoval z viteškim kri-

žom. Na vzhodni fronti so bili tudi včeraj na raznih mestih doseženi pomembni obrambni uspehi, ki so sovjetske čete stale visoke izgube ljudi in materijala.

Na zapadnem Kavkazu borbe krajevne pomena. Proti novozvečanemu sovražniku južnozapadno od Novorosijska so bili lastni protinapadi uspešni.

Na področju zgornjega Donca so bili vsi sovražni napadi napadi krvavo zavrnjeni. Obroč okrog neke sovjetske skupine sil je bil še bolj zožen.

Tudi včeraj so skušale sovjetske čete zapadno od oskolskega odseka z maskiranimi napadi vezati nemške sile v lastnem obrambnem okviru in jim s tem preprečiti premakljivo bojno deževanje, toda kljub temu je uspele vse te silovite napade, podprte s oklopnim orožjem, razbiti in deloma uničiti. Uničenih je bilo tukaj 40 oklopnih vozil. Letalstvo je s močnimi bojnimi in strmoglavilnimi eskadrilami ponovno napadalo prednje čete sovražnih kolon na pohodu in zbirališča motornih vozil.

V severnem delu vzhodne fronte je skušal sovražnik svoje napade južno od Ladokskega jezera, kjer ni mogel doseči nobenega napredka, prenesti v druge odseke. Tudi ti so kljub močni oklopnim letalski podpori ostali brezuspešni. Na enem mestu, kjer je prišlo do vdora, so borbe še v teku. Podnevi in ponoči so

bojna letala tudi v tem odseku bombardirala izhodne postojanke za oklopna vozila ter dovodne zveze sovražnika.

V času od 1. do 10. februarja tega leta je bilo na vzhodni fronti po oddelkih kopne vojske uničenih, zaplenjenih ali onesposobljenih za premikanje 351 sovjetskih oklopnih vozil.

Pri dnevnih poletih sovražnih letal proti obali zasedenega ozemlja je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

Nemška bojna letala so tudi včeraj napadla nekatere kraje v južni Angliji z uspehom.

Finske poročilo

Helsinki, 11. febr. s. Današnje finsko vojno poročilo javlja: S front ni poročati ničesar pomembnega.

bojna letala tudi v tem odseku bombardirala izhodne postojanke za oklopna vozila ter dovodne zveze sovražnika.

V času od 1. do 10. februarja tega leta je bilo na vzhodni fronti po oddelkih kopne vojske uničenih, zaplenjenih ali onesposobljenih za premikanje 351 sovjetskih oklopnih vozil.

Pri dnevnih poletih sovražnih letal proti obali zasedenega ozemlja je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

Nemška bojna letala so tudi včeraj napadla nekatere kraje v južni Angliji z uspehom.

Finske poročilo

Helsinki, 11. febr. s. Današnje finsko vojno poročilo javlja: S front ni poročati ničesar pomembnega.

Boji pri Velikih Lukah

Berlin, 11. febr. s. Med obrambnimi bojami, ki so bile včeraj v odseku Velikih Luk, so nemške čete, kakor se doznava z poročilnega vira, uničile 11 sovjetskih tankov.

Odlikovanje nemških letalcev

Berlin, 11. febr. s. Hitler je odlikoval s hrastovim listom k viteškemu križu reda Železnega križa kapitana-pilota Ervina Fischerja, poveljnika eskadre izvidnikov, ki je izvedel svoj 2.000. vojni polet.

Berlin, 10. febr. s. Na predlog maršala Göringa je Hitler odlikoval z viteškim kri-

žom. Na vzhodni fronti so bili tudi včeraj na raznih mestih doseženi pomembni obrambni uspehi, ki so sovjetske čete stale visoke izgube ljudi in materijala.

Na zapadnem Kavkazu borbe krajevne pomena. Proti novozvečanemu sovražniku južnozapadno od Novorosijska so bili lastni protinapadi uspešni.

Na področju zgornjega Donca so bili vsi sovražni napadi napadi krvavo zavrnjeni. Obroč okrog neke sovjetske skupine sil je bil še bolj zožen.

Tudi včeraj so skušale sovjetske čete zapadno od oskolskega odseka z maskiranimi napadi vezati nemške sile v lastnem obrambnem okviru in jim s tem preprečiti premakljivo bojno deževanje, toda kljub temu je uspele vse te silovite napade, podprte s oklopnim orožjem, razbiti in deloma uničiti. Uničenih je bilo tukaj 40 oklopnih vozil. Letalstvo je s močnimi bojnimi in strmoglavilnimi eskadrilami ponovno napadalo prednje čete sovražnih kolon na pohodu in zbirališča motornih vozil.

V severnem delu vzhodne fronte je skušal sovražnik svoje napade južno od Ladokskega jezera, kjer ni mogel doseči nobenega napredka, prenesti v druge odseke. Tudi ti so kljub močni oklopnim letalski podpori ostali brezuspešni. Na enem mestu, kjer je prišlo do vdora, so borbe še v teku. Podnevi in ponoči so

bojna letala tudi v tem odseku bombardirala izhodne postojanke za oklopna vozila ter dovodne zveze sovražnika.

V času od 1. do 10. februarja tega leta je bilo na vzhodni fronti po oddelkih kopne vojske uničenih, zaplenjenih ali onesposobljenih za premikanje 351 sovjetskih oklopnih vozil.

Pri dnevnih poletih sovražnih letal proti obali zasedenega ozemlja je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

Nemška bojna letala so tudi včeraj napadla nekatere kraje v južni Angliji z uspehom.

Finske poročilo

Helsinki, 11. febr. s. Današnje finsko vojno poročilo javlja: S front ni poročati ničesar pomembnega.

Boji pri Velikih Lukah

Berlin, 11. febr. s. Med obrambnimi bojami, ki so bile včeraj v odseku Velikih Luk, so nemške čete, kakor se doznava z poročilnega vira, uničile 11 sovjetskih tankov.

Odlikovanje nemških letalcev

Berlin, 11. febr. s. Hitler je odlikoval s hrastovim listom k viteškemu križu reda Železnega križa kapitana-pilota Ervina Fischerja, poveljnika eskadre izvidnikov, ki je izvedel svoj 2.000. vojni polet.

Berlin, 10. febr. s. Na predlog maršala Göringa je Hitler odlikoval z viteškim kri-

Predsednik Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani sprejet pri Visokem komisarju

Ljubljana, 11. februarja. Včeraj dopoldne je Visoki komisar sprejel v vladni palači prof. dr. inž. Milana Vidmarja, predsednika Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, ki mu je podelil o svoji udeležbi na glavni skupščini Kr. Italijanske Akademije v Rimu dne 23. januarja t. l.

Pri tej priliki je Eksc. Federzoni, predsednik Kr. Italijanske Akademije naslovil

besede prisrčnega pozdrava in čestitki mladim ljubljanskim Akademikom, dočim je prof. Vidmar prejel pozdravno pismo, ki je bilo sprejeta z živim odobravanjem. Generalni tajnik prof. dr. Ramovš se je udeležil seje odbora »Tabula Imperii Romano«.

Eksc. Graziosi se je s prof. dr. inž. Vidmarjem razgovarjal o raznih vprašanjih, ki se tičejo tukajšnje Akademije.

Spremembe predpisov glede poslušanja radia

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI št. 291, glede na svoje navedbe z dne 5. julija 1941-XXI št. 64 s predpisi glede radijskih sprejemnih in radijskih oddajnih aparatov, z dne 26. marca 1942-XXI št. 56, z dne 27. aprila 1942-XXI št. 76 in z dne 9. maja 1942-XXI št. 85 o obvezni oddaji radijskih sprejemnih aparatov in odstranitvi radijskih anten in smatrajoč za potrebno, da se z novimi predpisi uredi poslušanje radia v pokrajini, odreja:

Člen 1. Za nabavo in posest sprejemnih radijskih aparatov, izvedenih za trgovinske tvrdke, in njih rabo po komer koli je potrebna dovolitev, ki jo izda na prošnjo prizadetih v občini Ljubljana Kr. kvestura, v drugih občinah pokrajine pa pristojno okrajno načelstvo.

V prošnji je treba navesti osebne podatke prošilca, njegovo stalno bivališče in poklic, podatke aparata kakor tudi ime pooblaščenca, pri kateri misli dati prosilec aparat blokirati, kakor je predpisano v naslednjem členu 2.

Dovolitev se izda za nedoločeno dobo in se lahko vsak čas preklicuje.

Člen 2. Na vseh radijskih aparatih, ki se uporabljajo v Ljubljanski pokrajini, se mora namestiti priprava, s katero se da omejiti sprejemanje na oddaje ljubljanske radijske oddajne postaje.

Samo v posebnem oziroma vrednih primerih sme dovoliti obvestil iz člena 1. posest radijskega aparata z uporabnostjo za vse valove.

Vendar je prepovedano imetnikom radijskih sprejemnih aparatov uporabljati sprejemne radijske aparate ali dopuščati njih rabo, da bi se poslušala radijska poročila in obvestila govornih ali nevalnih radijskih postaj in tudi prepovedano vsakomur, da bi kakor koli sprejete novice razširjal.

Dalje je prepovedano, imeti zunanje radijske antene.

Za njih odstranitev so nerazdelno zavezani njih lastniki in lastniki nepremičnin, na katerih bi bile nameščene.

Člen 3. Pripravo iz člena 2. te navedbe mora namestiti za pooblaščenca tvrdka in jo morajo pred izročitvijo aparata uporabniku preiskusiti strokovni organi Kr. finančne straže.

Priprava za blokiranje se zapeta z zalivko (plombo), da ostane zalivka nedotaknjena, kar bodo ugotovljali občasno posebni uslužbeni, so odgovorni posestniki aparatov.

Če bi se radijski sprejemni aparat tako

pokvaril, da bi bilo za popravilo treba na četli zalivko, morajo vložiti posestniki aparatov prošnjo pri oblastvi iz člena 1. in navesti pri tem tvrdko, pri kateri mislijo dati popraviti aparat.

Pečat se sme sneti in aparat znova blokirati samo v prisotnosti omenjenih strokovnih organov.

Člen 4. Radijski sprejemni aparat, ki so po predpisih navedbe z dne 26. marca 1942-XXI št. 56 izročeni občinskemu uradu, se smejo na prošnjo, ki jo vložijo skladno s predpisi člena 1. in z navedbo pooblaščenca, pri kateri misli prosilec dati aparat blokirati, vrniti upravičencem po predhodni namestitvi priprave za blokiranje iz prednjega člena.

Ce se prošnji ugodi, izda Kr. kvestura oziroma okrajno načelstvo označen: tvrdki posebno dovolilo, s katerim dobi pri občinskem uradu aparat.

Člen 5. Dovolitve po prvem odstavku člena 2. navedbe z dne 26. marca 1942-XXI št. 56, da se smejo obdržati radijski sprejemni aparati, so preklicane.

Pripravi lastniki ali imetniki aparatov, ki bi radi obdržali aparate blokirane po predpisu člena 2. te navedbe, morajo vložiti v desetih dneh od uveljavitve navedbe prošnjo pri oblastvi, navedeno v členu 1. in pri tem navesti tvrdko, ki naj namesti pripravo za blokiranje, ali pa, če tega ne store, izročiti aparat v istem roku občinskemu uradu.

Ce se jim prošnja zavrne, morajo izročiti aparat občinskemu uradu najkasneje tretji dan od dneva vročitve zavrnitve odločbe.

Člen 6. Zoper zavrnitve prošnje je dopustna pritožba na Visokega komisarja, ki odloči dokončno.

Pritožbo je treba vložiti v roku 15 dni, ne oprošča pa od obvezne oddaje aparata.

Člen 7. Kdor koli krši določbe te navedbe ali navedbe z dne 5. julija 1941-XXI št. 64, ga kaznuje Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva oboroženih sil »Slovenija-Dalmacija«, oddelek v Ljubljani, z eno 18 mesecev, asmo ali združeno z denarno kaznijo do L. 30.000.

Vselej pa se odredi zaplomba aparata.

Člen 8. Ta navedba, s katero se razveljavljajo navedbe z dne 26. marca 1942-XXI št. 56, z dne 27. aprila 1942-XXI št. 76 in z dne 9. maja 1942-XXI št. 85 in vse druge nje nasprotujoče ali z njo nezdružljive določbe, stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 7. februarja 1943-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:

Emilio Grazioli

Zlata poroka uglednih zakoncev

Ljubljana, 12. februarja. V najožjem rodbinskem krogu, obdan od otrok in ljubljanih vnukov praznuje jutri 13. t. m. 50-letnico svoje poroke z gospo Irmo gospod ing. Anton Klina r. gradbeni direktor v p. čigar življenjsko delo je bilo za slovensko ozemlje tako pomembno, da smatramo za svojo dolžnost, omeniti tudi v našem listu ta redki rodbinski jubilej.

G. ing. Klina r. izhaja iz starodavne rodbine Klina rjev iz Jesenice na Gorenjskem, kjer se je rodil 15. oktobra 1862 ter je torej lani dopolnil svoje 80. leto. Po odlično končani visokošolski študiji na Dunaju in v Grazu, je vstopil leta 1886.

Kot staven in praktičen v službo pri mestnem stavbenem uradu v Ljubljani ter je bil takoj dodeljen stavenemu vodstvu mestne vojašnice. Bil je tedaj eden izmed petih inženjerjev v Slovencev, uslužbenih na Kranjskem. Leta 1887. je prestopil v službo Deželne odbora kranjskega, kjer je hitro napredoval od stopnje do stopnje. dokler mu ni Deželni odbor kranjski leta 1902 izročil vodstvo Deželne stavbene urada. Leta 1918. mu je bil podeljen naslov in značaj stavenega ravnatelja. Po prevratu in ustanovitvi jugoslovanske države je bil imenovan šefom in je prevzel vodstvo skupnega tehničnega oddelka, sestavljenega iz dotedanjega avstrijskega državnega in deželne stavbene urada.

Imenovan je bil gradbenim direktorjem in je poleg vodstva združenih stavenih oddelkov pri poverjenstvu za javna dela ponovno s kratkimi presledki nadomestoval tudi meniačo se poverjenike v vodstvu poverjenstva za javna dela. Leta 1922. je bil, po več kot 37-letnem neprekinjenem službovanju, trikrat visoko odlikovan in ponovno deležen poveljnih priznanj, na lastno prošnjo v pokoj.

Pa tudi po vpokopitvi s. g. ing. Klina r. se ni privoščil trdo zaslužene počitke, temveč je sledil pozivu raznih naših gospodarskih podjetij, v katerih deloma še vedno sodeluje kot uvaževan član uprave. G. ing. Klina r. je naštetih član uprave sveta Trboveljske premožopone družbe ter član uprave Dolenjskih železnice ter vrhniški in tržiške železnice. Bil pa je tudi dalje časa upravni svetnik »Združenih opekarn« in stavnega podjetja »Slograd« v Ljubljani.

Tehnično delo, ki ga je opravil jubilar v svojem življenju, in ki je bilo tako pomembno za razvoj slovenskega ozemlja, je nemogoče opisati v kratkem članku. Izmed del, ki jih je samostojno projektiral in tudi izvršil ali ki so izvirala pod njegovim vodstvom in na njegovo iniciativo, omenimo le sledeča: Povečanje prisilne delavnice v Ljubljani. 2-kratno razširjenje Zavoda za umobolne na Studencu. Zidava dobroslovne vojašnice v Ljubljani. Zgradnja nove deželne bolnice s centralno parno kurjavo in lastno električno centralo, vodstvo gradnje deželne dvorca, študije in poskušnje za osuševanje kraških kotlin, trasiranje in projektiranje ter izvršitev nešteti deželni cest, obrambnih zidov in mostov, tudi železobetonkih, ki so bili novost za tedanje

tehnične prilike in ki so našli polno priznanje vseh strokovnjakov, številni večji vodovodi na Kranjskem, kakor na Bledu, v Radovljici, v Kranju itd., električna centrala v Zavrčnici, ki je z načrtom o regulaciji Save predstavljala začetek elektrifikacije dežele Kranjske. Kot privatni projektant pa je gradil ali vsaj sodeloval pri zidavi vile dr. Slamerja in vile Velkavrh, Filipovega dvorca, Mestne hranilnice in palače Prve hrvatske štedionice, ter pri mestni obrtni šoli in bolnici Bratovske skladnice v Trbovljah. Njegovo obsežno tehnično znanje ga je usposobil, da je v tehničnem listu »Društva inženjerjev in arhitektov na Kranjskem« objavil več prav zanimivih in stvarnih člankov o elektrifikaciji dežele Kranjske, o osuševanju kraških kotlin, o osuševanju barja in o regulaciji Ljubljane ter Gruberjevega kanala itd. Bil je nešteto krat predsednik in član raznih komisij tehničnega značaja in razsodišč, soustanovitelj in prvi predsednik »Društva inženjerjev in arhitektov« v Ljubljani ter predsednik in soustanovitelj »Društva za gradnjo tehnične fakultete ljubljanske univerze«.

Ze gorenji bežni pregled delovanja gda. ing. Klina r. dokazuje, kako mnogostransko se je udeleževal naš jubilar in koliko vidnih spomenikov si je postavil na vsem slovenskem ozemlju. Uvedba slovenskega uradovanja pri biv. Deželnem stavnem uradu je zahtevala tudi uvedbo slovenske tehnične terminologije pri kateri je g. ing. Klina r. odločujoče sodeloval, in tako položil temelje danes že tako obsežnega slovenskega tehničnega izrazoslovja.

Pri vsem svojem delu in uradovanju je bil g. ing. Klina r. neumorno delaven ter do skrajnosti vreden in korekten. Kot staršina urada pa je bil vsem svojim podrejenim sicer strog ali pravičen in očetovski naklonjen predstojnik, ki so ga vsi brez izjeme globoko spoštovali. Ogromno tehnično znanje, ki ga je stalno izpolnjeval, in izkušnje, ki so ga usposobile, da je bil mentor celi generaciji tehničnega naščaja.

V družbi pa je bil vedno prijeten in hudomušen družabnik čigar duhovite opazke in šale pa niso bile nikdar žaljive.

Leta 1893 si je izbral življenjsko družico, gospo Irmo, ki izhaja iz zelenege Porhorja in ki mu je v redko harmoničnem zakonu rodila in odgojila 5 otrok, od katerih je eden — Henrik, mnogo obetavni pomorski oficir — prerano umrl. Sledšč svetlemu vzletu vzornega očeta so se tudi otroci povzpeli na ugodne položaje. Najstarejši sin Anton, istotako pomorski oficir, je kapetan bojnega broda, drugi dr. ing. Herman je tehnični direktor Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, tretji, najmlajši Peter pa je bančni ravnatelj v Ljubljani. Hčerka Josipina je poročena na Jesenicah s šefom plavčev K. I. D. ing. Orozviem Gospa Irma Klina r. se v javnosti ni udeleževala ter živi le za dom in svoje otroke ter vnukce. Blago in čestiti življenje demo pa vsekakor poznao mnogi reveži, za katere je imela vedno odprto srce in roke.

Ducejeva nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejeve skladi polelil zakonca Kruša Stanišavlja in Angeli iz Klet o priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Velikodušnost Eksc. Robottija

Ljubljana, 12. februarja. Eksc. vrhovni poveljnik Oboroženih sil »Slovenija-Dalmacija« je ob svojem današnjem obisku v Ljubljani blagovolil ukreiniti osebnost Julija Furlana pokojnega Jakoba, ki ga je vojaško sodišče obsodilo, ker je 22. decembra lani v nekem javnem lokalu izrekel žaljive besede o Ekscelenci.

Ekscelencia vrhovni poveljnik Robotti je velikodušno odpustil oboje, ki ga je zali v javnem lokalu. Ni nobenega Slovenca, ki ne bi znal ceniti tega velikodušnega dejanja Ekscelence Robottija, s katerim je znova dokazana naklonjenost najvišjih predstavnikov Italije do našega naroda v splošnem. V imenu milosti in plemenitosti deželne oboje, moramo pač vsi izreči zahvalo Eksc. Robottiju.

Med mnoge gratulante, ki se bodo ta dan zgledili pri jubilarjih, naj se uvrsti tudi mi z iskreno željo, da bi milostna usoda naklonila zlatoporočencema še mnogo zdravih in mirnih let, ožarjenih po ljubezni otrok in vnukov ter po spoštovanju vse javnosti.

Iz Spodnje Stajarske

Novi grobovi. V Mariboru so umrli in mizar in hišni posestnik Jonez Staudinger, star 70 let; zasebnik Marija Leskova iz Leskova, stara 18 let; brivčev sin Alfred Sapner, delavec Peter Laporšek, star 80 let; uslužbenca hči Viktorija Kolar; mizar Jože Jarcic s Tezega, star 43 let; zasebnica Ana Matela, stara 53 let; ključavničarja žena Školastica Pavalec, stara 50 let; kuharica Terezija Zvernink, stara 70 let; vlakovodja državnih železnic Jonez Čebular, star 41 let; rudar Rudolf Urbajs iz Hraščnika, star 44 let; gospodinja Marija Krumpak, stara 69 let; fotograf Kieser, star 79 let; jelavčev sin Jonez Škof; delavka Ana Ubel, stara 77 let in zidarja hčerka Erika Vinčekovič. V Spod. Radvanju je umrl kolarjev sinček Eduard Janšovec; v Gotovljah je umrl sin pomožnega delavca Peter Koželj; v Dobri kopliški zdravnik dr. Ferdinand Trenz; v Celju Margareta Kieszterev iz Sevnice, stara 37 let in soproga železniškega uradnika Avrelia Sevnika roj. Dragar, stara 33 let.

Nov kino v Celju. V Celju se je že dolgo čutila potreba po novem kinematografu, ker je število prebivalstva znatno naraslo. S podporo železnega sveta je ustanovil v Celju nov kino lastnik starega nemškega gostišča Skoberne, Novi kino je bil v nedeljo 7. t. m. otvorjen. Svečani otvoritvi so prisostvovali povabljeni gostje.

Življenje in umiranje. V Celju so se poročili Konrad Kunste s Terezijo Teršan, Severin Smerčnik z Alojzijo Lubše, Maks Sušnik s Sofijo Verzelak, Jonez Arlič s Stellanjo Kadunc in Helmut Hovanec z Erikko Langenrich. Umrli so pa Stefanija Bevc roj. Gajšek, Franc Dobrotinšek, Fr. Plečnik, Jože Bric, Frančiška Vošnjak in Martin Stante. V št. Jurju ob južni železnici so se poročili Jože Laubič s Katarino Jesenec in Konrad Perko z Alojzijo Anderluh.

Odlikovanje. Dobrovoljec, pionir Ernest Grobelšek iz Sevnice ob Dravi je bil za hrebrost na vzhodnem bojišču odlikovan z železnim križcem II. stopnje.

Nov otroški vrtec. V soboto je bil v Slov. Bistrici odprt otroški vrtec, ki je po številu 33. v okrožju Maribor-okolica.

Iz Hrvatske

Za svoje pri Stalingradu padlih borcev. Dve zasebni podjetji sta iz lastne pobude nakazali štatu ustaške organizacije v Zagrebu 50.000 in 100.000 kun za svoje pri Stalingradu padlih hrvatskih borcev. Vodstvo ustaškega pokreta je sklenilo ustanoviti v isti namen poseben fond in zbirati prostovoljne prispevke zanj.

Novi ureditvi plač. Urad za določanje mezd in cen je objavil novi ureditvi plač zasebnih nameščencev. Plačilni razredi se ravnajo po šolski izobrazbi in nameščencevi starosti. Nameščenci z visokošolsko izobrazbo prejema 4.400, s srednješolsko 4.000, s 4 razredi srednje šole 3.700, brez srednješolske izobrazbe pa 3.000 kun mesečno. Nameščenci izpod 18 let prejema 2.000 kun. Nameščenci, ki služijo tri ali več let pri istem podjetju dobe minimalni povisek, ki se giblje med 100 in 20%, ki pa ne sme preokračiti 1.200 kun. Delodajalec mora sam plačevati uslužbenki davek in bolnišni zavarovanje, nameščence pa prispevke za socialno zavarovanje.

Uvoz železine. Hrvatsko gospodarsko ministrstvo je poverilo strokovni drugi za železo in kovine razdeljevanje uvoznih kontingentov za izdelke iz Nemčije, ki so pod nadzorstvom preizkuševalnice železne industrije.

Pospeševanje živinoreje v Bosni. Za pospeševanje in povzdigo živinoreje v Bosni je ustanovila hrvatska vlada v Sarajevu živinarsko in živinodravniško kontrolno stano.

Umetnostna šola v Zagrebu. V prisotnosti poveljnika ustaške mladine prof. Ivana Oršanića je bila te dni otvorjena umetnostna šola ustaške mladine. V novo šolo so se vpisale že 300 slušateljice.

Razveljavljene pošne vrednotice. S 15. februarjem so bile vrzete iz prometa vse pošne vrednotice bivše Jugoslavije s hrvatskim vretiskom in so tega dne izgubile vrednost.

Zarotništvo semenskega žita. Glavno ravnateljstvo za kmetijstvo je izdalo stroga navodila glede semenskega žita, pravnice in krompirja za pomladno setev. Nadzorni organi osebno jamčijo za to, da bo spomladni na razpolago dovolj semena.

Gledališče za delavske otroke. V Zagrebu je bilo nedavno ustanovljeno gledališče za delavske otroke. Otvoritvi je prisostvovalo okoli 120 delavskih otrok.

MOC NAVADE

— Čuj, ženica, prijetno presenečenje sem ti pripravil. Dal sem zavarovati svoje življenje.

— Mojega pa ne, seveda! O, kakšni egoisti ste moški!

Z Gorenjskega

Nemška delovna fronta tudi na Gorenjskem. Priključitev Gorenjske Nemčije je zahtevala tudi organizacija nemške delovne fronte. Predlanskim, 25. junija je dobilo 6 članov stranke nalog organizirati tudi na Gorenjskem nemško delovno fronto. Najprej so bila ustanovljena službena mesta v Radovljici, Kamniku in Kranju, potem so pa začeli popisovati obrate. V kranjskem okrožju je zdaj organiziranih 2865 obratov, v radovljiskem 2579, v kamniškem pa 1702.

Delo na kmetih častno. Pod to devizo so se vršila po vsej Gorenjski zadnje dni zborovanja, na katero so bili povabljeni poleg mladine tudi stari. Na sedežih nekaterih krajevskih skupin je govoril prebivalstvu okrožni vodja sam. V mnogih krajih so se po zborovanju fantje in dekleta takoj javili na lelo na Koroškem. Kakor lani smatra tudi letos gorenjska mladina za svojo dolžnost pomagati kmetom na Koroškem pri delu, ter tako posvedočiti tesno povezavo med gorenjskimi in koroškimi kmeti.

Nesreča. Na kolodvoru v Škofji Loki se je on dan ponesrečil pomožni delavec Jonez Klepčar. Tovorni vagon mu je med premikanjem odrezal desno nogo pod kolonom in tri prste leve roke. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico na Golniku.

Svečan pogreb občinskega komisarja v Mavčicah. V Mavčicah so oni dan svečano pokopali občinskega komisarja Otona Petlerja. Ob odprtem grobu se je posvojil od njega okrožni vodja Kuss, ki je ocenil pčkovnikove velike zasluge. Na zadnji poti so spremili občinskega komisarja zastopniki stranke, vojske in raznih organizacij. Pevska skupina kulturnega krožka je zapela pokojniku v slovo več žalostink.

Poroke. V Trzinu so se poročili Jonez Germ z Nežo Plantan, Jože Pretnar z Marjeto Vizjak in Vincenc Rozman z Ursulo Žagar. V Ratečah-Planici se je poročila domačinka Romualda Čebin z Zbogardjem Francem iz Arnoldsteina. V Vodicah so se poročili Miha Hafner z Marjeto Mohar, in Franc Mohar z Marjeto Delavec. V Kamni gorici sta se poročila Franc Kralj s Katarino Vošner.

Nov otroški vrtec. 6. t. m. sta bila svečano otvorjena na Jesenicah otroški vrtec in malinsko zavetišče. Svečanosti je prisostvoval tudi okrožni vodja. Otroški vrtec vodi Hilda Frick.

Nov deklinski dom učiteljskine. 31. januarja so prišle v Kranj gojenke I. letnika učiteljskega. Po Gaultierjevemu naročilu so jim opremili nov dom na gradu Okroglo. S kolodvora, kjer so jim priredili prisrčen sprejem, so odšle v svečani povorki s fanfarami na čelu na Okroglo.

Novi grobovi. V žirovski občini so umrli: Helena Zuner iz Nove vasi, Luka Kckalj in Marija Primožič iz žirov, Terezija Oblak z Sela, Franc Frelj iz Zabržnika in Franc Jerab iz Žirovskega vrha. V škofjeljski občini so umrli: Jože Košir iz Črnega vrha, Angela Krek iz Stare Loke, Egidij Slovač, Angelo Molinaro in Marija Potočnik iz Škofje Loke. Jonez Čot iz Zgornje Bitnje, Jera Pinter od Sv. Duha, Marija Dolinar iz Brodov, Elzabeta Oblak z Zabrnice, Pavel Gasser iz Stare Loke, Marija Kožuh in Jonez Mauri iz Škofje Loke, Marija Setnikar iz Sautice, Andrej Zechner od Sv. Duha, Bernarda Buh iz Črnega vrha, Valentin Oman iz Zmčina, Franc Triller iz Stare Loke in Marija Bradešok iz Črnega vrha. Razen teh so umrli: Marija Siter in Marija Kuhar iz Srednje vasi, Franc Osterman z Luž, Marija Jerab iz Senčurja, Peter Burger iz Praprotnice, Ela Thiele iz Hraščja, Leon Klein dienst z Golnika, Marija Goster iz Ciganje vasi, Jernej Stefe iz Zabeli, Marija Perčič iz Trstenika, Miha Šter iz Spodnjih Dupelj, Helena Reven iz Todražja, Anton Eržen iz Gorenje vasi, Agata Frelj iz Kopačnice, Marija Arh iz Jereke, Frančiška Markez iz Bohinjske Srednje vasi, Marija Medija iz Česnjice, Jonez Čuden iz Česnjice, Franc Sodja iz Ireke, Luka Skanter iz Stare Fužine, Jonez Zvan iz Studorja, Jakob Pančur iz Tučne, Anton Kemperle iz Podgorja, Jože Kramer iz Kamne gorice, Amalija Vedlin iz Sutne, Andrej Stuper iz Bukovice, Marija Suster iz Kosez, Marijana Kopitar iz Repenji, Stefan Kranjc in Ursula Peterka ter Marija Podgoršek iz Bukovice, Julijana Močnik iz Sidala in Frančiška Pavčič iz Potoka.

Novi grobovi. V žirovski občini so umrli:

Helena Zuner iz Nove vasi, Luka Kckalj in Marija Primožič iz žirov, Terezija Oblak z Sela, Franc Frelj iz Zabržnika in Franc Jerab iz Žirovskega vrha. V škofjeljski občini so umrli: Jože Košir iz Črnega vrha, Angela Krek iz Stare Loke, Egidij Slovač, Angelo Molinaro in Marija Potočnik iz Škofje Loke. Jonez Čot iz Zgornje Bitnje, Jera Pinter od Sv. Duha, Marija Dolinar iz Brodov, Elzabeta Oblak z Zabrnice, Pavel Gasser iz Stare Loke, Marija Kožuh in Jonez Mauri iz Škofje Loke, Marija Setnikar iz Sautice, Andrej Zechner od Sv. Duha, Bernarda Buh iz Črnega vrha, Valentin Oman iz Zmčina, Franc Triller iz Stare Loke in Marija Bradešok iz Črnega vrha. Razen teh so umrli: Marija Siter in Marija Kuhar iz Srednje vasi, Franc Osterman z Luž, Marija Jerab iz Senčurja, Peter Burger iz Praprotnice, Ela Thiele iz Hraščja, Leon Klein dienst z Golnika, Marija Goster iz Ciganje vasi, Jernej Stefe iz Zabeli, Marija Perčič iz Trstenika, Miha Šter iz Spodnjih Dupelj, Helena Reven iz Todražja, Anton Eržen iz Gorenje vasi, Agata Frelj iz Kopačnice, Marija Arh iz Jereke, Frančiška Markez iz Bohinjske Srednje vasi, Marija Medija iz Česnjice, Jonez Čuden iz Česnjice, Franc Sodja iz Ireke, Luka Skanter iz Stare Fužine, Jonez Zvan iz Studorja, Jakob Pančur iz Tučne, Anton Kemperle iz Podgorja, Jože Kramer iz Kamne gorice, Amalija Vedlin iz Sutne, Andrej Stuper iz Bukovice, Marija Suster iz Kosez, Marijana Kopitar iz Repenji, Stefan Kranjc in Ursula Peterka ter Marija Podgoršek iz Bukovice, Julijana Močnik iz Sidala in Frančiška Pavčič iz Potoka.

Iz pokrajine Trieste

Ljudsko gibanje. Dne 10. februarja je bilo v Triestu enajst rojstev, enajst smrtnih primerov in dva poroki.

Novi poveljniki teletinskega pristanišča. Namestu dosedanjega triestinskega pristaniškega poveljnika polkovnika comm. Filiberta Ruffinija, ki je bil postavljen za pristaniškega poveljnika v Genovi, je bil imenovan Pavel Di Bartolomei, ki je bil doslej poveljnik livornskega pristanišča.

Nova Dobra knjiga

Prihodnje dni izide peti zvezek »DOBRE KNJIGE«. Tokrat bo nudila ta naša odlična zbirka svojim čitateljem zopet prav poseben, svojevrsten užitek.

Znamenitega pisatelja Jacka Londona roman »JERRY Z OTOKOV« je zgodba psa, irskega terierja, ki se še kot ščene zaplete v čudovite avanture in katerega doživljaji se spajajo z usodo belih in črnih ljudi na daljnem Thiem morju, v čarobnem krogu onih Salomonskih otokov, ki so od lani dalje v ospredju zanimanja svetovne javnosti.

»JERRY Z OTOKOV« bo posebno zadovoljil široki krog onih čitateljev, ki ljubijo avanturo in presenetljive dogodke, še posebej pa bo očaral vsakega ljubitelja živali.

Naklada romana je zopet omejena, zato hitite s prijavo, ako na DOBRO KNJIGO še niste naročili.

Naročnike sprejemala uprava »Slovenskega Naroda« in »Jutrac« ter vsi inkasanti naših listov.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 12. februarja: Evlija. DANAŠNJE PEREDITVE. Kino Matica: Ciganekta ljubezen in Anuška. Kino Sloga: Angleški kralj ne plača. Kino Union: Nezvesti soprog. Koncert pianistke Emilije Demotikove ob 18.30 v mali Filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Restjeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Prof. Osip Šest — jubilar

Ljubljana, 12. februarja

Dne 13. t. m. bo minilo točno trideset let, odkar se je pojavil Osip Šest na deskah slovenskega gledališča. Torej jubilej

Kdor ve, da se vojna leta po pravici računajo dvojno, mora priznati slovenskemu igralcu in režiserju natanko isto pravico: torej prav za prav dvakrat trideset ali šestdeset let! Zakaj gledališke deske so v resnici brezkončne, bojišče, delovanje igralca je neprestana borba, poslovanje režiserja pa večno manevriranje, naskakovanje, umikanje, zmagovanje in čisto tudi veriga nezdod in porazov.

Toda nikoli ne izgubiti živca, n. k. ob

DNEVNE VESTI

Zlata svetinja junaško padlemu pešcu. Zlata svetinja je bila podeljena v spomin pešcu Benediktu Citrinu, ki je bil rojen v Catanzaru in ki je pripadal 207. pehotnemu polku. V hudi borbi proti sovražnim vojakom, ki so ga obkolili, se je hrabro boril do zadnje bombe in poslednjega diha, dokler ga ni zadela smrtonosna svinčenka. Srebrno svetinjo pa so prejeli v spomin podpolkovnik Anzelem Buttafuochi iz Poggia Rusca pri Mantovi, ki je pripadal 132. tankovskemu pehotnemu polku, podporočnik Renato Verelotti iz Vercellija, ki je bil pri 64. pehotnem polku, v švijski narednik Grazio Riccobon iz Ospitala pri Belunu, ki je pripadal 7. alpskemu polju, bataljonu »Cagore«. Višji kaporal Arnaldo Simonetti iz S. Giovanni in Croce pri Cremona.

Novi predsedniki zakonodajnih komisij. Iz Rima poročajo: Namestu dosedanjih predsednikov zakonodajnih komisij zbornice fašistijske korporacije, ki so bili imenovani v vlado ali pozvani k zaslišanju drugih važnih funkcij, so bili imenovani novi predsedniki zakonodajnih komisij: za predsednika glavne bilančne komisije Suvich, za predsednika zakonodajne komisije za travoske izmenjave ter carinsko zakonodajo Asquini, za predsednika zakonodajne komisije Italijanske Afrike Cobolli Gigli, za predsednika zakonodajne komisije svobodnih poklicev ter umetnosti pa Lantini.

Papež prisostvuje žalnemu cerkvenemu opravilu za papežem Pijem XI. V sikstinski kapeli v Vatikanu je bilo svečano žalno cerkveno opravilo za pokojnim papežem Pijem XI. ob četrty obletnici njegove smrti. Navzočni so bili poleg papeža Pija XII. člani kardinalske kolegije, vsi diplomatični predstavniki pri sv. stolici, grof Ratti, knez Pacelli iz družine, veliki mojster malteškega reda, guverner rimskega mesta ter številni predstavniki rimskega plemstva. Žalno cerkveno svečanost je opravil ob številni asistenci kardinal Verde.

Italijanska slovnica za Slovence. Gramatika italijana pri Slovence — spisal U. Giacomuzzi in L. Duci — je izšla te dni v drugem dobro pregledanem in popravljenem natisu, v založbi La Editoriale Libreria S. A. v Triesteju, ki ima svoje zastopstvo za Ljubljano pokrajino pri knjigarji Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. Slovnica obstoja iz dveh ločenih delov: prvi prinaša samo italijansko besedilo ter na podlagi italijanskih beril skuša uvesti učenca v duh italijanskega jezika, ne zanemarjajoč slovničnih pravil, ki so podana dokaj pregledno in nazorno brez pedanterije. Številne vaje v tem delu naj usposablja učenca k neodvisnemu izražanju v italijanski. Temu delu je neoljubivo priključen drugi del, sestavljen v slovenskem jeziku in ki govori o obče o italijanski izreki, o naglasu, o zlogovanju, ter podaja točen besedni seznam k vajam prvega dela in značilne razlike med obema jezikoma. Nato italijansko slovenski slovarček, 33 strani tankega tiska v dveh stolpcih in slednjič še slovensko prevajalne vaje k lekcijam prvega dela. Vidi se da je delo dobro premišljeno in metodično sestavljeno. Najboljše priporočilo zanj je, da je prvi natis iz leta 1941. pošel v kratkem času in da se je sedaj na splošno povpraševanje priredil drugi. Knjigo, ki stane, oba dela skupaj 22 lir, z mirnim srcem priporočamo posebno za učence trgovskih in nižjih srednjih šol. Cena je seveda napram prvemu natisu dražja iz splošno razumljivih gospodarskih razmer, ampak ima to prednost, da je sedaj trdo vezana.

Važne prosvetne pobude v Albaniji. Tiranski službeni list objavlja odlok, ki se nanaša na važne organizacijske pobude albanskega ministra za narodno vzgojo na torišču tiska, splošne kulturne delavnosti, propagande, arheologije, umetnosti, turizma, radijske oddaje filma, gledališča ter glasbe. Izvedba novih pobud bo albansko kulturno delavnost izdatno poživila.

Glasbeni večer v prostorih italijanskega poslanstva v Ankari. Poleg koncerta triestinskega tria v prid Rdečemu polmeseču je bil v prostorih italijanskega poslanstva v Ankari poseben glasbeni večer, ki ga je priredil Kr. italijanski veleposlanik. Odzvali so se povabilu na ta večer turški zunanji minister Memenoglu, številne druge osebnosti iz turškega kulturnega, umetnostnega in glasbenega življenja, nemški in japonski veleposlanik ter diplomatski zastopniki Francije. Spanje ter nekaterih drugih držav. Člani triestinskega tria so z dovršeno spretnostjo izvajali izbrane Mozartove ter Longove skladbe.

Napredek albanskega obrtništva. Tajnik albanske narodne fašistične stranke je otvoril v Tirani v navzočnosti odličnih vojaških in civilnih predstavnikov prvo razstavo albanskega obrtništva in vojaškega obrtništva. Razstavljena dela prajo o sodobni stopnji ter napredku albanskega obrtništva.

Otvoritev nove umetnostne galerije v Milanu. V Milanu so slovesno otvorili novo umetnostno galerijo Carola z umetnostno razstavo, na kateri so zbrane umetnine sukarja Otona Rosala iz najnovejšega časa. Ob tej razstavi se še krepkeje očrtuje močna osebnost razstavljajčega umetnika. Nešteti umetniki ter ljubitelji likovne umetnosti so se zbrali k slovesni otvoritvi razstave, ki vzbuja največje zanimanje milanskega kulturnega občinstva.

400 let akademije Pantheon. Letos poteka 400 let, kar je bila ustanovljena pa-peževa akademija krepotstva v Pantheon. Znamenito 400 letnico bodo praznovali s posebnim koncertom predavanj ter s prenovitvijo akademskih prostorov, ki bodo občinstvu odprti.

2603 leta japonske cesarske dinastije. Včeraj so proslavili v okviru Društva japonskih prijateljev v Rimu v palači Orsini 2603 letnico, kar je stopil na japonski prestol Zinnu, zapčetnik neprekinjene japonske dinastije. Spominski nagovor je imel poslanik Pompei Aloisi, predsednik Društva japonskih prijateljev. Sledil je koncert zbranih japonskih ter italijanskih skladb.

Počastitev spomina italijanskega novinarja. Ob 10letnici smrti znanega italijanskega novinarja Filiberta Scarpellija je bil v tiskovnem krožku v Rimu počastjen njegov spomin. V posebni dvorani so bila razstavljena dela uglednega novinarja. Rimski guverner je odredil, da se Scarpellijev telesni ostanki izkopljajo iz dosega njegove ubojne groba ter prenesejo v nov grob. V okviru počastitve je bil tudi spominski nagovor Gustava Bruganta Colonne, ki je prikazal intenzivno Scarpellijevo publicistično delo.

Pričetek šolskega pouka 15. februarja. Iz Rima poročajo: Minister za narodno vzgojo objavlja, da bo pričetek šolskega pouka na osnovnih, srednjih, višjih ter umetnostnih šolah na področju stare Italije po sklepu zimskih počitnic dne 15. februarja t. l.

Nikita Magalov koncertira v vseh večjih italijanskih mestih. Ponedeljek 15. t. m. koncertira v Triestu odlični pianist svetovnega slovesa Nikita Magalov. Njegova koncertna turneja je namenjena vsem večjim italijanskim mestom. Virtuoz N. Magalov je bil rojen v tedanjem Petrogradu leta 1912. Sedem let star je prišel na Finsko, nato pa v Francijo, kjer si je pridobil kot 17-letnik veliko nagrado pariskega konservatorija. Svojo kariero je pričel kot sodelavec znamenitega goslača Szegedija. Nekaj let sem pa nastopa kot solist pianist po vseh večjih evropskih mestih.

Nad pol milijona otrok uživa pomoč občinjskih podpornih zavodov. Pred pričetkom zime je bilo določeno, da bodi glavna pozornost občinjskih podpornih zavodov posvečena preko zime v prvi vrsti deci. Po zbranih podatkih je bilo ugotovljeno, da je bilo deležnih omenjene pomoči 507.905 otrok in sicer 272.498 na stroške navedenih zavodov, 235.307 pa na stroške narodne organizacije za zaščito mater in dece.

Italijanski slikar razstavlja na Dunaju. V dvorani italijanske nemškega združenja na Dunaju v takozvani Zedlitz Halle je bila otvorena individualna umetnostna razstava italijanskega slikarja Alfa Ronca. K slovesni otvoritvi so se zbrali odlični zastopniki dunajskega italijanskega generalnega konzulata, nemške vojske, narodno socialistične stranke ter dunajskega umetnostnega in kulturnega življenja. Razstava kaže živahen uspeh.

Natisnena dela Galilejevih učencev. V lepi, umetniški tipografski izdaji in s posebnim prizadevanjem založništva Barbera v Florenci je izšel let prvi zvezek obsežne publikacije pod naslovom »Dela Galilejevih učencev«. Ravnatelj tega pomembnega natisa je prof. Jurij Abetti, njegov sodelavec pa Peter Pagnini. Znamenito delo bo izdatno izpopolnilo dosedanj izdaji Galilejevih del. V začetku novo izišlega prvega zvezka so eseji o naravnih poizkusih s pojasnili ter slikami. Tukaj so popisani poizkusi, ki se nanašajo na zračni tlak, stisljivost vode, razteznost ledu ter magnetična in električna svojstva. Opisane so pa obenem tudi vse priprave, ki so se jih posluževali prirodoslovci prejšnjih stoletij za spoznavanje prirodnih pojavov ter za določanje prirodnih zakonov, ki jih urejujejo.

Švedski tisk k novi italijansko švedski trgovinski pogodbi. Švedski tisk se peča te dni zelo obširno z novo sklenjeno

trgovinsko pogodbo med Italijo in Švedsko, o kateri smo že poročali. V člankih se podrobnje pereča važnost te nove pogodbe, ki omogoča še bolj intenzivno obojestransko izmenjavo raznih proizvodov ter surovin.

Potresne sunke so začutili te dni v mestu Ascoli Piceno. Sunki so trajali kakšne tri sekunde. Prebivalstvo, ki je doživelo že močnejše potresne sunke, je ostalo m'rno. Škode ali človeških žrtev ni bilo. Rahle potresne sunke so beležile tudi potresomerne naprave opazovalnice v Chivariu, ki jo vodi prof. Sanguinetti.

Strankin nadzornik v Arezzu. Strankin nadzornik Alojzij Mancini je nadziral te dni fašisko federacijo v Arezzu. V spremstvu prefekta in Zveznega tajnika se je podal po ogledu šolske obednice v vojaško bolnišnico v Cortoni, kjer je posetil vojne ranjence ter se pomudil z njimi v daljšem razgovoru. Ogledal si je tudi kolegij G. I. L.-a ter je predsedoval zboru fašistških veljakov in predstavnikov.

Nova grobova. Danes pop. položne pokopališče pri Sv. Križu k večnemu počitku upokojenega strojevodjo G. Jožeta Petriča. Pokojni je bil ustanovitelj Pogrebnega društva železniških in državnih uslužbencev v Ljubljani, ki šteje zdaj 4515 članov. Društvo je bilo ustanovljeno 1. februarja 1907. Poleg tega je z vso vmeno sodeloval pri raznih kulturnih, socialnih in humanitarnih ustanovah. Pokojni zapušta soprogo Marijo Mihelič, sinova ing. Otmarja in Bruna, lastnika krznarske trgovine v Zagrebu ter hčerki Frido in Melito. Pogreb bo danes ob 15. iz kapelice sv. Jožeta. Bodi mu lahka zemlja! V ljubljanski bolnišnici je umrla v 77. letu starosti gospa Franja Flegarjeva, lastnica bivše staroznane gostilne na Zaloški cesti. Za njo žalujejo trije sinovi, hčerka in drugo soroštvo. Sin Stane, pri katerem je rajnika zadnja leta stanovala je magistratni uradnik Anton in Avgust sta učitelja, hčerka Pavla pa je poročena Logarjeva. Na zadnji poti bodo blago ženo spremili v soboto ob 15. iz kapele sv. Petra na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. Žalujemočim svojcem naše iskreno sožalje!

IZ LJUBLJANE

—lj Ribji trg. Ze več tednov je trg stalno založen s polenovko, ki ima tudi stalne odjemalce. Tudi danes je bilo dovolj napradaj zmrznele polenove.

—lj Vreme se je ustalilo. Prejšnje dni je bilo še nezanesljivo vreme, tako da je kazalo celo na sneg. Zdj se je pa vreme ustalilo, vsaj kakor kaže barometer. Zračni tlak je precej visok — 773.6 mm — a še vedno narašča. Kljub temu je zrak še od prejšnjih tednov precej segret, da ni hujšega mraza tudi po jasnih nočeh. Tako je bilo v pretekli noči jasno, a do davi se je ohladilo le na —4.6°. Upoštevati je pa treba, da je bilo večerj popoldne že zelo toplo, saj je maksimalna temperatura dosegla 7.4°.

—lj Sedanja umetnostna razstava arh. ing. Mitje Svigila v Kosovem salonu v prehodu Nebotičnika dokazuje redvomen upodabljači talent. Iz razstavljenih krajin, portretiranih studij in figuralnih kompozicij je razvidno, da se pogloblja v studij naših mojstrov impresionistov. Svoje znanje je zlasti pokazal v krajini. Njegova sedanja razstava obsega 12 najnovejših del.

—lj Opozarjamo na nocošnji klavirski koncert Emilije Dernovškove, ki bo ob pol 7. uri v mali filharmonični dvorani. Pianistka nam bo izvajala naslednji spored: 1. Martucci: Tarantella; 2. Suk: op. 10 poetične slike: Legenda, Capriccio, Romanca, Bagatela, Pomladanska idila; 3. De Falla: Fantasia; 4. Chopin: op. 36 Impromptu v Fis-duru ter op. 69, št. 2 Valček v h-molu; 5. Liszt: Po čitanju Danteja. Koncert bo nudil lep umetniški užitek, zato vabimo vse občinstvo, ki se zanima za klavirsko igro, predvsem za umetniško igro domačih, odlično sposobnih koncertantov. Konec koncerta bo pred 1/8. uro. Predprodaja v Knjigarni Glasbene Matice.

—lj Pozivamo vse rejce Koz, ovac, prašičev, kuncev, perutnine itd., kateri do sedaj niso prejeli krmila za živali pri Malem gospodarju Gallusovo nabrežje 33. da se prijavijo ob določenih dneh v zgoraj omenjeni pisarni zaradi popisa živali in prejemanja krmila. Pisarna sprejema prijave samo dopoldne in sicer: 15. februarja črke A do G, 16. februarja črke H do L; 17. februarja črke M do R; 18. februarja črke S do Z; 19. februarja zamudniki.

Poravnajte čim prej zaostalo naročnino!

SGARAVATTI SEMENTI S. A. PADOVA
Sementi di Ortaggi — Foraggi, ecc.
Sementa za seljstvo — krmila itd.
Chiedere offerte — Zahtevajte ponudbe

Payk
KLOBUCARNA »PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloge klobukov — Se priporoča.
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 33
MIKLOŠEVA CESTA 12 (Naproti hotela Union)

MALI OGLASI
Zahtevajte pri Vašem trgovcu
NAS CAJ
od Kmetijske družbe

Inserirajte
Slov. Naro.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION — TELEFON 22-21
Komedia za smeh in kratek čas
Nezvesti soprog
v glavnih vlogah: Hans Mosar, Lucie English, Th. Lingen in drugi komiki
Predstave: ob delavnikih ob 16. in 18.15 uri; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30 uri

KINO MATICA — TELEFON 22-41
Dva filma dnevno:
Ob delavnikih ob 14.30 »Ciganska ljubezen«, ob 16.30, 18.30 »Anuška«
Ob nedeljah in praznikih ob 10.30 »Ciganska ljubezen« ob 14.30, 16.30 in 18.30 »Anuška«

Ciganska ljubezen
Odlični igralci: Madeline Sologne, Jean Gallant, Ciganski orkester in zbori!

Anuška
Hilde Krahel v glavni vlogi. Film pestrosti in dekorja! Dunajski valčki, stare pesmi in ples!

KINO SLOGA — TELEFON 27-30
Velika dramatska ustvaritev, mogotno zgodovinsko delo v filmu
Angleški kralj ne plača
Osvlado Valenti, Andrea Cecchi, Silvana Jachino
Predstave od 14.30 ure dalje
Konec ob 20.15 uri

Sportni pregled

Spodobnosti švedskih lahkoatletov
Ceprav bi švedji lani ne pokazali svetu tako tekeško čudo, kakor je svetovnoznani Hägg, bi vendar upravičeno sloveli kot najboljši lahkoatleti vsaj v Evropi. O tem je bilo že večkrat govora. Kljub temu se pa svetovno sportno časopisje znova in znova vrača k tem dejstvom. Tako citamo sedaj v nekem pisanem viru:

Švedska lahkoatletika je lani, izbrblja-joč ugoden položaj, v katerem je njena domovina v primeri z drugimi srednji lahke atletike v Evropi, razvila živahno delavnost. V skladu z njenim obsegom je dosegla rezultate, ki jo postavljajo v Evropi brez ugovora na prvo mesto v vseh disciplinah, po vsem svetu pa prednjači s svojimi rezultati v tekih na srednje in dolge proge.

Najboljši švedski lahkoatletski rezultati v l. 1942, povedo, da ne zbuja samo Hägg, Andersson in Ahlsten presenečenja, temveč je vredna spoznavanja vsa švedska lahka atletika. Tako je lani 53 švedskih lahkoatletov preteklo progo 1500 m v manj kot 4 minutah, na 5 km je 25 tekmarcev doseglo boljši čas od 15 minut, 52 pa jih je preteklo 5 km v manj kot 5:20. Švedska je danes nedvomno prekosila uspehe, ki jih je pred leti dosegla Finska, ne samo absolutno temveč tudi relativno.

Evo laniških najboljših švedskih rezultatov: 100 m: Ohlsson in Strandberg 10.5 — 200 m: Strandberg 21.4 — 400 m: Franzen 48 — 800 m: Andersson 1:50.3 — 1500 m: Hägg 3:45.8 — 5000 m: Hägg 13:58.2 — 10.000 m: Pettersson 30:19.4 — 110 m zapreke: Lidman 14.2 — 400 m zapreke: Larsson 58.8 — daljina: Stenqvist 7.40 — višina: Kristofferson 1.94 — troskok: Johansson 15 — palica: Wästberg 4.10 — disk: Bergh 48.53 — koplje: Petersson 70.76 — krogla: Bergh 14.76 — kladivo: Ericson 56.37.

Iz zgodovine madžarskega nogometnega prvenstva

Madžari so začeli z igranjem prvenstvenik tekem leta 1901, torej v primeri z drugimi državami in narodi precej pozno. Prvo leto je postal prvak nekdanji BTC. Od takrat do danes je bilo odigranih 36 prvenstev. Letošnje je 37. Med prejšnjo svetovno vojno niso igrali, dasi so igrali medsebojne meddržavne nogometne tekme. Prvih pet let so igrali prvenstvo po sistemu izpadanja, kasneje so prevzeli sistem točk. Pri n. n. nem drugim narodu ni prvenstvo osvojilo manjše število klubov kakor prav pri Madžarih. V 36 letih je uspelo samo 5 klubom osvojiti si častni naslov prvaka. Teh pet klubov je bilo:

Ferencvaros	16
Hungaria	12
Ujpest	5
BTC	2
WMFC, Csepel	1

Ce gledate seznam prvakov, vidite do leta 1926 na prvem mestu zaporedoma kluba FTC in MTK. To pa sta prav Ferenc-

Payk
KLOBUCARNA »PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloge klobukov — Se priporoča.
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 33
MIKLOŠEVA CESTA 12 (Naproti hotela Union)

MALI OGLASI
Zahtevajte pri Vašem trgovcu
NAS CAJ
od Kmetijske družbe

Inserirajte
Slov. Naro.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION — TELEFON 22-21
Komedia za smeh in kratek čas
Nezvesti soprog
v glavnih vlogah: Hans Mosar, Lucie English, Th. Lingen in drugi komiki
Predstave: ob delavnikih ob 16. in 18.15 uri; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30 uri

KINO MATICA — TELEFON 22-41
Dva filma dnevno:
Ob delavnikih ob 14.30 »Ciganska ljubezen«, ob 16.30, 18.30 »Anuška«
Ob nedeljah in praznikih ob 10.30 »Ciganska ljubezen« ob 14.30, 16.30 in 18.30 »Anuška«

Ciganska ljubezen
Odlični igralci: Madeline Sologne, Jean Gallant, Ciganski orkester in zbori!

Anuška
Hilde Krahel v glavni vlogi. Film pestrosti in dekorja! Dunajski valčki, stare pesmi in ples!

KINO SLOGA — TELEFON 27-30
Velika dramatska ustvaritev, mogotno zgodovinsko delo v filmu
Angleški kralj ne plača
Osvlado Valenti, Andrea Cecchi, Silvana Jachino
Predstave od 14.30 ure dalje
Konec ob 20.15 uri

Sportni pregled

Spodobnosti švedskih lahkoatletov
Ceprav bi švedji lani ne pokazali svetu tako tekeško čudo, kakor je svetovnoznani Hägg, bi vendar upravičeno sloveli kot najboljši lahkoatleti vsaj v Evropi. O tem je bilo že večkrat govora. Kljub temu se pa svetovno sportno časopisje znova in znova vrača k tem dejstvom. Tako citamo sedaj v nekem pisanem viru:

Švedska lahkoatletika je lani, izbrblja-joč ugoden položaj, v katerem je njena domovina v primeri z drugimi srednji lahke atletike v Evropi, razvila živahno delavnost. V skladu z njenim obsegom je dosegla rezultate, ki jo postavljajo v Evropi brez ugovora na prvo mesto v vseh disciplinah, po vsem svetu pa prednjači s svojimi rezultati v tekih na srednje in dolge proge.

Najboljši švedski lahkoatletski rezultati v l. 1942, povedo, da ne zbuja samo Hägg, Andersson in Ahlsten presenečenja, temveč je vredna spoznavanja vsa švedska lahka atletika. Tako je lani 53 švedskih lahkoatletov preteklo progo 1500 m v manj kot 4 minutah, na 5 km je 25 tekmarcev doseglo boljši čas od 15 minut, 52 pa jih je preteklo 5 km v manj kot 5:20. Švedska je danes nedvomno prekosila uspehe, ki jih je pred leti dosegla Finska, ne samo absolutno temveč tudi relativno.

Evo laniških najboljših švedskih rezultatov: 100 m: Ohlsson in Strandberg 10.5 — 200 m: Strandberg 21.4 — 400 m: Franzen 48 — 800 m: Andersson 1:50.3 — 1500 m: Hägg 3:45.8 — 5000 m: Hägg 13:58.2 — 10.000 m: Pettersson 30:19.4 — 110 m zapreke: Lidman 14.2 — 400 m zapreke: Larsson 58.8 — daljina: Stenqvist 7.40 — višina: Kristofferson 1.94 — troskok: Johansson 15 — palica: Wästberg 4.10 — disk: Bergh 48.53 — koplje: Petersson 70.76 — krogla: Bergh 14.76 — kladivo: Ericson 56.37.

Iz zgodovine madžarskega nogometnega prvenstva

Madžari so začeli z igranjem prvenstvenik tekem leta 1901, torej v primeri z drugimi državami in narodi precej pozno. Prvo leto je postal prvak nekdanji BTC. Od takrat do danes je bilo odigranih 36 prvenstev. Letošnje je 37. Med prejšnjo svetovno vojno niso igrali, dasi so igrali medsebojne meddržavne nogometne tekme. Prvih pet let so igrali prvenstvo po sistemu izpadanja, kasneje so prevzeli sistem točk. Pri n. n. nem drugim narodu ni prvenstvo osvojilo manjše število klubov kakor prav pri Madžarih. V 36 letih je uspelo samo 5 klubom osvojiti si častni naslov prvaka. Teh pet klubov je bilo:

Ferencvaros	16
Hungaria	12
Ujpest	5
BTC	2
WMFC, Csepel	1

Ce gledate seznam prvakov, vidite do leta 1926 na prvem mestu zaporedoma kluba FTC in MTK. To pa sta prav Ferenc-

Payk
KLOBUCARNA »PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloge klobukov — Se priporoča.
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 33
MIKLOŠEVA CESTA 12 (Naproti hotela Union)

MALI OGLASI
Zahtevajte pri Vašem trgovcu
NAS CAJ
od Kmetijske družbe

Inserirajte
Slov. Naro.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION — TELEFON 22-21
Komedia za smeh in kratek čas
Nezvesti soprog
v glavnih vlogah: Hans Mosar, Lucie English, Th. Lingen in drugi komiki
Predstave: ob delavnikih ob 16. in 18.15 uri; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30 uri

KINO MATICA — TELEFON 22-41
Dva filma dnevno:
Ob delavnikih ob 14.30 »Ciganska ljubezen«, ob 16.30, 18.30 »Anuška«
Ob nedeljah in praznikih ob 10.30 »Ciganska ljubezen« ob 14.30, 16.30 in 18.30 »Anuška«

Ciganska ljubezen
Odlični igralci: Madeline Sologne, Jean Gallant, Ciganski orkester in zbori!

Anuška
Hilde Krahel v glavni vlogi. Film pestrosti in dekorja! Dunajski valčki, stare pesmi in ples!

KINO SLOGA — TELEFON 27-30
Velika dramatska ustvaritev, mogotno zgodovinsko delo v filmu
Angleški kralj ne plača
Osvlado Valenti, Andrea Cecchi, Silvana Jachino
Predstave od 14.30 ure dalje
Konec ob 20.15 uri

Sportni pregled

Spodobnosti švedskih lahkoatletov
Ceprav bi švedji lani ne pokazali svetu tako tekeško čudo, kakor je svetovnoznani Hägg, bi vendar upravičeno sloveli kot najboljši lahkoatleti vsaj v Evropi. O tem je bilo že večkrat govora. Kljub temu se pa svetovno sportno časopisje znova in znova vrača k tem dejstvom. Tako citamo sedaj v nekem pisanem viru:

Švedska lahkoatletika je lani, izbrblja-joč ugoden položaj, v katerem je njena domovina v primeri z drugimi srednji lahke atletike v Evropi, razvila živahno delavnost. V skladu z njenim obsegom je dosegla rezultate, ki jo postavljajo v Evropi brez ugovora na prvo mesto v vseh disciplinah, po vsem svetu pa prednjači s svojimi rezultati v tekih na srednje in dolge proge.

Najboljši švedski lahkoatletski rezultati v l. 1942, povedo, da ne zbuja samo Hägg, Andersson in Ahlsten presenečenja, temveč je vredna spoznavanja vsa švedska lahka atletika. Tako je lani 53 švedskih lahkoatletov preteklo progo 1500 m v manj kot 4 minutah, na 5 km je 25 tekmarcev doseglo boljši čas od 15 minut, 52 pa jih je preteklo 5 km v manj kot 5:20. Švedska je danes nedvomno prekosila uspehe, ki jih je pred leti dosegla Finska, ne samo absolutno temveč tudi relativno.

Evo laniških najboljših švedskih rezultatov: 100 m: Ohlsson in Strandberg 10.5 — 200 m: Strandberg 21.4 — 400 m: Franzen 48 — 800 m: Andersson 1:50.3 — 1500 m: Hägg 3:45.8 — 5000 m: Hägg 13:58.2 — 10.000 m: Pettersson 30:19.4 — 110 m zapreke: Lidman 14.2 — 400 m zapreke: Larsson 58.8 — daljina: Stenqvist 7.40 — višina: Kristofferson 1.94 — troskok: Johansson 15 — palica: Wästberg 4.10 — disk: Bergh 48.53 — koplje: Petersson 70.76 — krogla: Bergh 14.76 — kladivo: Ericson 56.37.

Iz zgodovine madžarskega nogometnega prvenstva

Madžari so začeli z igranjem prvenst

Ko je zapadel „krvavi“ sneg

Tudi v naših krajih je že nekajkrat zapadel rdečkasti sneg — Nenavaden sneg na Dolenjskem l. 1865

Ljubljana, 12. februarja
Nenavadnih vremenskih pojavov se ljudje dolgo spominjajo; v ustnem izročilu se ohranja spomin na nenavaden prikaz, n. pr. na dvojnico snega — včasih se ljudje videli ob hudem mrazu tudi po več soncu — na severni nočni sijaj, izredno mla ali hude zime itd. Kljub temu pa prej ali slej pozabijo, o čemer so dolgo govorili stari ljudje ter se vedno znova čudijo redkim pojavom. Dolgo se bodo najbrž ljudje spominjali, da je letos na svetlo prišlo gnelo. Ljudje navadno govorijo, da kaj takega niti ne pomni; tako pravijo skraj ob vsaki hujši zmi, da tako hude zime ne pomni jo najstarejši ljudje česar se do- bro spominjajo od lani. Spomin na lani- sko zimo na menda res ne bo tako krmu- čedel. Ob tej priliki pa naj opozorimo na posebno vremensko senzacijo, kakršna nedvomno ni mnogo. Od l. 1865 se menda pri nas ni več ponovil podoben vremenski dogodek.

Dolenjska pod rdečo snežno odejo

L. 1865. 21. februarja dopoldne se je po- lastilo ljudi nenadno velko vznemirjenje. Ob 11. se je začel prašati izpod neba rde- časti sneg. Toda ali je bil to sploh sneg? So se vpraševali ljudje. Niso vedeli, ali imajo pravi, ali je v resnici začel snežiti krvav sneg. S strahom so se ozirali proti nebu, kakor da se tam gori skrvačo kdo ve kakšne skrivnosti in strahote. Nekateri so začeli moliti ter se pripravljati na solni dan, kajti »krvavi« sneg pa mora napovedo- vat »kaj p-sneha«. Kdo je pa že »dal videl drugačen sneg kakor bel, saj je ven- dar belina glavna značilnost snega! Tudi dežja ljudje niso še videli krvavega, zato s' pač niso mogli pojasniti, kaj je prav za prav zapadel, ali je to tudi sneg? Ko so se nekoliko opogumili, se posegli po tej nenavadni mani. Sprevideli so da je v res- nici sneg, saj je sneg imela iste last- nosti kakor navadni sneg: bila je mrzla in se je topila. Najpogumnejši so dali rdečkasti sneg tudi v usta, a po okusu niso mogli spoznati kaj posebnega. Večna preprosta h ljudi pa seveda ni upela delati s čudnim snegom n-benih posebnih eksperimentov. Le s strahom so si ga ogledovali. Vendar so se sčasom sprizgnili z njim, zlasti se ker so starejši ljudje spomnili, da je takšen sneg zapadel že v dobi francoske zasedbe. S tem večjim zanimanjem so pa delali poizkuse z nenavadnim snegom znan- stveniki, odnosno vsaj s snežnico kajti stro- kovnjaki so živel v Ljubljani in niso takoj zvedeli za nenavaden vremenski pojav, zato so prejeli precej pozno z Dolenjskega, v vzorec snežnice Barvnega snega je pa bilo tedaj na Dolenjskem dovolj za vse ekspe- rimente; pokrili je velik del Dolenjske Sa- ho in Belo Krajino okoli Ribnice in Ko- čevja in nekatere višje hribe.

Snežilo je celo uro

Rdečkasti sneg se je vsipaval izpod ne- ba celo uro. Začelo je snežiti ob 11 in sne- žilo je do poldneva. Nenavaden sneg je zapadel približno 3 cm debelo. Pokrajina je imela nenavadno barvo, kakršno lahko vidijo pogosto le nekateri umetniki... Čudovite barve so se prelilevle kamor je segalo oko. »Snežinke« so bila zelo drob- na zrna kakor pri drobnj soderi. Oblaki, ki so prinesli ta nenavaden sneg so prišli od jugovzhoda. Sneg je bil rumenkasto rdeč podoben opečni moki. Ljudje so se nekoli- ko potolažili, ko je kmalu po poldnevu za- čel snežiti navadni sneg, ki je pokrli rdeč- kastega. Mislili bi, da je bilo vse spilelo ko bi se čez nekaj dni ob južnem vremenu ne pokazal izpod navadnega snega zopet pobarvani. V začetku je bil še pod-ba- barve kakor tedaj, ko je zapadel, sčasom pa je postal bolj rjavkast in umazan. V okolici Kočevja kjer je hladnejše podneb- je, sneg ni tako hitro skopnel in na posa- meznih krajih so bile še 6 marca lise ru- menkasto rdečega snega. Starejši ljudje so se spominjali da je bil pobarvan sneg ki je zapadel na Dolenjskem v francoski h- čah bolj žve rdeče barve. Tedaj pa menda ni ležal tako dolgo.

Rdečkasti sneg zapadel prvič leta 1813

Strokovnjaki so pozneje preiskali snež- nico nenavaden snega; v da je bila opal- ne barve. Sčasom se je v nji sedela use- dina ki so jo sestavljali; drobci brez obli- ke po večini prozorni, kakor se je izkazalo pod drobnogledom. Useidine niso moge- b'istveno spremeniti kisline in ne alkali- je. Raziskovalci so tedaj ugotovili da je »ak- šen sneg pri nas v resni-ki zelo redek. Prvič je menda zapadel — odkar so vodili vsaj posamezniki vremenoslovne zapiske — 14. marca l. 1813 odnosno tedaj je bil prvič zapisan. Istega dne in prejšnjo noč je bu- dil pozornost rdečkasti sneg tudi v Italiji v Arezzu in Toskani in Tolmerzu na Fur-

lanskem ter v okolici Idrije. Na jugu je pa v nekaterih krajih deževal rdečkasti dež. Oblaki so prišli od jugovzhoda. Snov, ki se je sedela v snežnici nenavaden snega, z okolice je bila zelo f na, vendar še ostr- da je zaškripala med zobmi; bila je rde- čerumena in pod drobnogledom so se pod- njo odkrili beli drobci, p dobni sljudi. Vo- da je bila sluzasta in opalne barve, kakor da je vsebovala beljakovino. Po izhlapeva- nju je bil ostanek podoben gumiju, črni- kast in je dišal po smodu. To snov je raz- iskal francoski kemik Vauquelin in ugo- tovil da je vsebovala precej peščene zem- lje in organskih snovi. — Pozneje je za- padel rdečkasti sneg še l. 1846 na Bledu. Ni zanesljivo, ali se je to zgodilo 9. ali 12. februarja.

Rdečkasti sneg na Rožniku

Tudi v Ljubljani je zapadel nekaj rdeč- kastega snega l. 1865, in sicer ob koncu februarja. Toda snežna odeja ni bila tako debela kakor na Dolenjskem, zato so ne- navadni sneg opazili le nekateri. V me- stu samem ga pa najbrž sploh ni bilo, od- nosno ga niso mogli opaziti, ker je na uli- cah kmalu ves sneg umazan. Sprehajalci so opazili pocamezne lise rdečkastega sne- ga na Rožniku ter opozorili na to stro- kovnjake. Vendar tega snega menda ni nihče raziskoval, bodisi da je prehitro skop- nel ali mu niso posvečali dovolj pozornos- ti. Mesec prej, in sicer v noči med 21. in 22. januarjem 1865 je zapadel rdečkasti sneg tudi na Pruskem in v Šleziji. Istega leta 29. in 31. marca je pa deževal v Al- baniji v Valoni rdečkasti, sluzast dež.

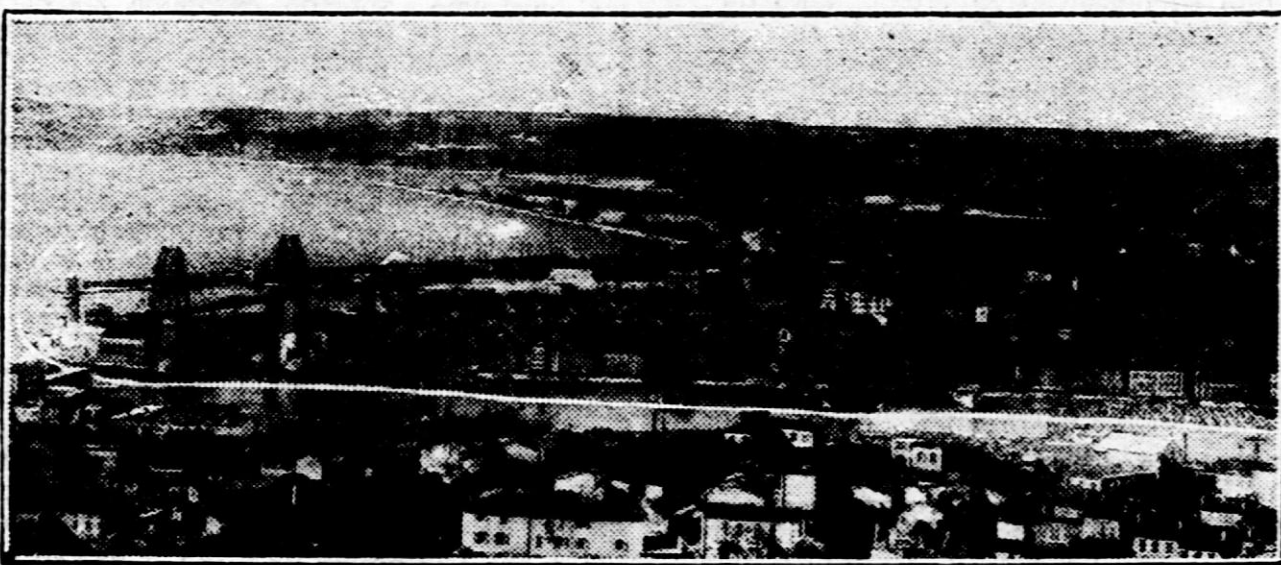
Nenavaden pojav niso pojasnili
Znanstveniki tedaj niso pojasnili nena- vaden vremenski pojav. Zadržali

so se z raziskavo snežnice in usedline. Do- gnali so, da je sneg pobarval prah, odnos- no organske snovi, n so se pa menda n'ti vprašali, kako je prah zašel med oblake. Mogoči bi bili dve domnevi: sneg je pobar- val vulkanski pepel; veter je zanesel tačel nad Evropo oblake saharškega prahu. Umazani dež tudi pri nas ni velika posebn- nost. Ob močnih depresijah, ki črpa iz Afrike v Evropo topel zrak, zaide tudi vča- sih precej pušavskega prahu k nam. Če se to zgodi pozimi, prah lahko pobarva sneg. Seveda pa morajo biti tudi ustvarje- ni pogoji, da sneži. Da je l. 1865 pobarval sneg saharški prah, smemo sklepati že iz smeri obiskov, dalje, da je rdečkasti sneg zapadel tudi v Italiji in da je v Kalabriji deževal umazan dež. Verjetno je tudi, da je l. 1813 bil med snegom vulkanski pepel, ker je bila usedlina lepljiva, črni-kasta in ker je smrdela po smodu. T da kemik je našel v usedlini tudi »organ-ke snovi«. Naj- bolj verjetno je vselej, ko zapade rdečkast sneg, da ga je pobarval pušavski prah. Pri preiskavi usedline snežnice snega, ki je zapadel l. 1813 v okolici Idrije, so dognali, kakor rečeno, da je vsebovala o-tanke peščene zemlje, zelo droben, a oster prah.

Rdečkastega snega pri nas menda ni bilo več vsaj ne tako mnogo po l. 1865; za- piskov o nenavadnem snegu ni več. Uma- zani dež je bil že večkrat, a vselej tega tudi nismo opazili. Dandanes bi seveda lahko takoj dognali »zvor nenavaden snega in znanstveniki b' ne bili več v za- dregi, ljudi bi se pa najbrž tudi ne pola- šali praznovrni strah. Včasih so s' vse nenavadne vremenske p-jave razlagali kot nap-vedi strašnih dogodkov, saj je slehro- na repatca (pa tudi »krvava« luna) po- menila vojno, zato je razumljivo, da so se silno prestrašili »krvavega« snega.

Stari del Marseilla bo porušen

V njem so imeli mednarodni zločinci že od nekdaj varno zavetišče

Iz modernih okrajev Marseilla vodi ši- roka moderna poskovna cesta Canabiere doli v stari pristaniški okraj, ki je že dolga stoletja jedro mesta. Tam so stale nekoč hiše na koleh in to je bilo bivališče prvih grških naseljencev, močna postojanka srednjeveških pomorščakov. Zdaj stoji pod 86 m visokimi trdnjaviškimi stolpi labirint hiš, ozkih ulic in prehodov, tako tipičnih za stara primorska mesta. V ta del Mar- seilla se je naselilo siromaštvo z nesnago, bedo in grehom. Če pogledaš iz zvonika cerkve Notre Dame de la Garde doli na mesto in morje, takoj razumeš ponos prebivalcev. Po naravnih lepotah prebivalci Marseilla kaj radi primerjajo svoje mesto z Neapolim in njegovim pristaniščem.

Vse te lepote pa izginejo, č'm pride člo- vek v stare mestne okraje. Policijsko nad- zorstvo nad tem delom mesta je bilo sko- raj izključeno. Zločinci iz vseh krajev sveta so se zbirali tu in Marseilla jim je vedno nudil varno zatočišče. Celo po vsem svetu potujejo Francozi so priznavali, če se mednarodni zločinci nikjer ne morejo skriti tako varno kakor v starih okrajih Marseilla. Celo v šanghajski ali Yokohami niso imeli tako varnega zavetišča kakor tu. Sicer so pa bili prebivalci pristaniške- ga okraja vedno strnjeni in marsikateri čuvar postave je našel tu tragično smrt.

Odkar je Francija odrezana od svojih severozahodnih kolonij se je beča v starem delu Marseilla še povečala. Poleg tega se je pa naselilo v tem delu mesta mnogo izseljencev. Oblasti so kmalu zvedele, da je postal pristaniški okraj Marseilla zopet le- glo državi sovražnih in nevarnih elemen-

tov. Zato je policija odredila nedavno ve- liko racijo in naletela nad 40.000 osumljen- cev. Vse aretirance so prepeljali v vojaško taborišče blizu Marseilla. Tistim, ki jim delo ne smrdi, bode tam zaposleni pri javnih delih, lenuhi pa ostanejo interni- rani v taborišču. Nihče pa ne bo smel na- zati v staro mesto, ker je francoska vlada sklenila ta del mesta porušiti. Ostalo bo le nekaj zgodovinsko pomembnih poslopj, med njimi tudi na griču stoječa kate- drala Notre Dame de la Garde, ki se vidi že od daleč.

Ze iz zdravstvenih razlogov je bilo po- rušenje pristaniškega okraja nujno potre- bno. Občinska uprava si je lahko še tako prizadevala, da bi uredila mesto po načeli moderne higijene, pa je bilo njeno delo vedno zaman. Kakor v srednjem ve- ku so ljudje v starem delu Marseilla še zdaj metali odpadke in smeti kar na uli- ce. Da bi tu pa tam vsaj deloma odstra- nili največje nesnago, so spustili po uli- cah in cestah starega Marseilla kar vo- do toda to je zaleglo le za nekaj dni. Ker vsa druga sredstva niso skoraj dni pomagala, bode zapeli krampi in lopate in stari del Marseilla bo kmalu izginil.

„Tračnice“ v starem veku

„Tračnice“, po katerih lahko vozijo vo- zila vseh vrst hitreje, so poznali že v starem veku. Najstarejše tračnice so našli v stari Grčiji. Vse pa kaže, da so jih že pred Grki poznali Egipčani. Seveda pa ni šlo za tračnice kakršne imamo zdaj, tem- več za zelo ozke v kamen zasekane kana- le, po katerih so tekla kolesa vozil.

Lovska izvidna letala so pripravljena, da jih s katapult požeje s krova italijanskih vojnih brodov med plovo

Morilec se je sam izdal

Presenečenje na stopnicah sodne palače v Istanbulu

Lani v oktobru so našli v Istanbulu mrtvega veletrgovca z živili Mustafa Ma- rahima. Njegovo truplo je ležalo v pisarni ko je sedel za svojimi poslovnimi knji- gami. Zabodel ga je trikrat v srce in sijuča. Dozdevni morilec je bil odnesel vse dnevi- ni izpušček iz ročne blagajne in policija je domnevala, da je pobegnil v Soluno. Tam so ga čez dva tedna res aretirali. Obdol- ženec je pa odločno tajil umor čes da Marahima sploh nikoli ni videl. Ker tudi denarja niso našli pri njem se sodna oblast ni mogla takoj odločiti za pices proti njemu. Končno je bila pa le dvig- njena obtožnica. Tudi pred sodiščem je obtoženec odločno zanikal vsako krivdo. Sodniki so stali pred težko odločitvijo. Dokaz ni bilo sicer nobenega, proti obto- žencu so govorili samo indici. Obtoženec je sicer napravil na sodnike neugoden vtis, in tudi njegova preteklost ni bila čista. Toda umora mu niso mogli dokazati in zato so ga opustili. Zmagoslavno nasme-

jan je odšel iz sodne dvorane. Na stopnicah ga je pa nekdo optrepljal po rami. Moč se je ozrl in laho si mislilmo njegovo grozo, ko je zagledal pred seboj umorjenca. Krik- nil je in se zgrudil. Odpeljali so ga v bol- nico in ko se je zavedel, je zagledal pri postelji istega moža, ki se ga je bil na sodišču tako ustrašil. Kriknil je in si zakril obraz z rokami. Zdal ni bilo nobenega dvo- ma več, di je res on umoril trgovca Mara- hima.

Kako se je moglo to zgoditi? Umorjenec je imel brata dvojčka, ki mu je bil na las podoben in brat je prišel v Istanbul k ob- ravnavi proti morilecu. Med obravnavo je sedel tako, da ga obtoženec ni mogel vi- deti. Ko je obtoženec odhajal iz sodne dvo- rane je notranji glas napetil umorjen- tega brata, da je stopil za njim in ga usta- vil. Bil je namreč prepričan, da je stal pred sodiščem pravi morilec. In ni se motil. Možu so odpovedali živci in tako se je izdal.

Rožmarin kot zdravilo

Izredno priljubljeno zdravilo je bil v starih časih rožmarin. Najstarejše zdravni- ške knjige nam pričajo, da so ljudje upo- rabljali rožmarin proti putiki, revmatizmu, splošni oslabelosti in h pihondriji. Rožma- rinovo cvetje so sušili in zmleli v prašek. Vrečice z rožmarinovim praškom so si pri- vezovali okrog desnice. To je bilo že bolj praznovrje nego zdravljenje.

Kje spe ptice?

Malo komu je znano, da gnezda pticam v splošnem ne služijo za spanje. Ptice si spletajo gnezda samo da lahko v njih vale, in pitajo svoje mladiče. Samo vrabci spe v svojih gnezdih, ki so jim obenem zave- tišča pred vremenskim neugodami. Dru- gače pa spe ptice najraje v gostem grmov- ju in košatih kronah dreves.

Ogromne razdalje

O ogromnem obsegu in svetlobi daljnih nebesnih teles si z našimi po-mi sploh ni mogoče ustvariti prave slike. Primer koz- mičnega dimenzij nam nudi leta 1936 o- čkrita zvezda supernova verg nija. Zvezdo- slovci so izračunali, da je oddaljena ta zvezda od naše zemlje 7 milijon v svet- lobnih let ali 6 kvadrilijonov km. Svetlona te ogromne zvezde je 40 milijonkrat močnejša od solne.

Mešani zakoni na Madžarskem

„Magyar Ország“ je objavil statistične podatke o židovsko madžarskih mešanih zakonih v zadnjih šestih letih. Sklenjenih je bilo 3596 takih zakonov. Leta 1936, je bilo na Madžarskem sklenjenih 725 zaka- nov, lan pa 505 Gre za zakonske zveze med enim zakoncem krščanske in drugim židovske vere. Lani je pa madžarska vlada židovsko krščanske mešane zakone prepo- vedala.

Bogatejši od Kreza

V splošnem velja Krez za najbogatej- šega moža starega veka. V resnici ga je pa prekosil po bogastvu rimski cesar Au- gustus. Njegovo premoženje je znašalo namreč nad 20 milijard sesterce.

V zrcalu anekdot

Altenberg

Slavni dunajski pesnik in bohem Peter Altenberg se je izprehajal nekoč s svojimi prijatelji po dunajskih ulicah. Pred neko trgovino se je ustavil.

— Poglejte to krasno kravato. V njeni božanski svili je zapodan ves Orient. To je fantazija, to je pravljica iz »Tisec in eno noč«... Ne morem vam pove-ati, kako hrepenim po nji. Samo pesnik lahko pozna tako hrepenenje. Toda kje naj vzame pesnik deset kron, kolikor stane kra- vata.

Eden izmed prijateljev je stopil ta čas v trgovino in se vrnil z zavetkom, ki ga je stisnil pesniku v roko in odšel, ne da bi čakal na zahvalo. Altenberg se je pa našobil in dejal drugemu svemljevalcu: — Lopov! O ta prokleti lopov!

— Kdo?

— Ta vendar, ki je pravkar odšel!

— Kako to?

— Takta hudobnost! Tipična milijonar- jeva hudobnost!

— Mar to, da ti je podaril kravato, ki si hrepenel po nji?

— Da, prav to — ker je moral dobro vedeti, da bi mi bilo tistih deset kron v gotovini mnogo ljubše.

Menzel

Slikarju Adolfu Menzlu so nekoč pred- stavili v družbi zelo grdo damo. Menzel se je nekaj časa pogovarjal z njo, ko ji pa ni vedel več kaj povedati, jo je vprašal, kaj je njen moč.

— Trgovec s starinami, — je odgovorila dama.

— No, to bi si bil lahko takoj mislil, — je pripomnil Menzel hudomušno.

Tristan Bernard

Tristan Bernard je bil velik slabočuten. Nekega dne je naročil v gostilni račjo ma- jonezo, ki pa ni bilo po njegovem okusu in pritožil se je.

— G spod Bernard, — mu je dejal uža- ljeni kuhar, — jaz sem pripravil majo- nezno, ko ste bili vi še v belki.

— To je pa zanimivo, — je odgovoril ob- čutljivi Bernard. — Zelo zanimivo! Ze- takrat ste jo pripravljali! Čudno se mi zdi, da je še niste prodali, kajti tako slaba ven- darie ni.

GEORGES OHNET:

PRODAJALEC STRUPOV

ROMAN

Vendar je pa nekakšna senca zastrla plemenito resnost, s katero je Vernier delal na raznožitvi svojega bogastva z uničevanjem francoske rase v kemikar- laboratoriju je imel namreč tudi poku- ševalca, ki je bila njegova dolžnost strogo paziti na okus vsake vrste tovarniške izdelka. Pokusiti je moral vsako kuho in sicer večkrat, da bi se poedine vrste Vernierovih likerjev nikoli ne izneverile svo- jemu prijetnemu okusu. Ta pokuševalce je stan val v hišici blizu tovarniške pisarne in po ves dan je srkal vzorce likerjev, ki so mu jih prinašali iz tovarne. Nikoli jih ni požrl. Vedno jih je zpljunil, da bi ne bil sleherni dan pijan že pred deseto uro, kakor je trdil smeje sam.

In ta mož, prej trdnega zdravja in krepke po- stave, je čez dve leti umrl. Nadomestil ga je nov uslužbenec, ki je kljuboval svojem novemu poklicu samo šest mesecev. Tretji je vzdrlžl leto dni in dobil je jetiko. To je bil mladenci dvajdvajsetih let in skrbel je za svojo mater. Začel je kašljati in bledica

je pokrila njegova prej cvetoča lica. Njegova prestrašena mati je prihitela k Vernieru in ga pro- sila, naj zaposli njenega sina kje drugje. Dobričina Vernier je ušlišal njeno prošnjo. Toda bolezen se je bila fantu že preveč zagrizla v telo. Umrl je kakor njegovi predniki. A nesrečna mati je v navalu resničnega obupa po sinovem pogrebu skočila pred Verniera in mu zalučala v obraz očitek, da ji je umoril sina. Solznih oči je kričala, da so prihiteli skupaj vsi tovarniški uslužbenec:

— Piti je moral strupe in vaši strupi so ga ubili! sam mi je pravil: To je razbeljen svinec in seže me usta že pri desetem pokusu. Njegova pljuca tega niso prenesla... Umrl je samo zato, da bi mogli vi grabiti na kup vedno nove stotisoče. Toda to vam ne bo prineslo sreče!

Marcell, ki je bil tudi prisoten, si je zaman prizadeval, da bi pomiril to ubogo ženo. Obzirno ji je stisnil šop bankovcev v roko. Zaničljivo jih je od- klonila.

— Z denarjem mi hočete plačati sina? Zločin, storjen na njem, se ne da odkupiti z nobenim denar- jem. Ukradli ste mi moje srce!

In ker je pristopila k nji tudi madame Vernier, ki se ji je že močno poznala nosečnost, da bi posku- šila omiliti njeno bolelost, je razjarjena mati ardit- zakrčala na njo:

— Kaznovani boste v svojem otroku! Da, če je nebo res pravično, boste imeli sina, ki vam bo po- pičal vse zlo, storjeno drugim družinam.

Madame Vernier se je vrnila domov vsa prestra- šena. Prokletstvo te v boleti skrušene žene jo je

težilo. Imela je občutek zle slutnje. Globoko se je zamislila in z molkom je odgovarjala na vsa vpra- šanja. Vernier ni vedel, kaj bi ji rekel laskavega, da bi razpršil njene težke misli. Obrnil se je torej na doktorja Auguea, zdravnika, ki je bil že dokaj dobro znan kot odlični ginekolog. Njegovi negi je bila poverjena madame Vernier. Mladi učenjak ga je zaničljivo poslušal, potem je pa odgovoril z od- ločnim glasom:

— Ne da se tajiti, da je industrija, ki ste se ji posvetili in iz katere črpate svoje premoženje, škod- ljiva. Gotovo mi boste odgovorili, da so enako ne- varni in krivi kakor vi tudi tovarnarji vzgailci, ki silijo svoje delavce delati z žveplom, dalje izdelo- valci zrcal, ki morajo njihovi delavci pokrivati steklo z živim srebrom in trgovci z barvami, ki povzročajo njihovo bolezen, nazvano svinčena kolika, pa še mnogi drugi, živeči na račun telesnega razkroja svojih bližnjih. Ne trdim, da to ni res. Toda vžiga- lice, zrcala in barve so življenjske potreščine — a pitje opojnih pijač ni nujno potrebno. Pijančevanje je strast, a izkoriščanje strasti je že samo po sebi sramotno dejanje.

— Pa mi menda vendar ne mislite svetovati, naj zaprem tovarno in se odpovem industriji, ki mi je prinašala doslej tako lepe denarce?

— Iz vidika čiste moralnosti, ni niti za hip ne oklevaj. Če bi pa šlo za praktično vprašanje, bi se odločil za tisto prizanesljivost, ki jo zahteva člove- ška nepopolnost in dejal bi vam: — Potrudite se, da bodo vaši izdelki čim manj škodljivi. Idealno bi

bilo, da bi prenehali izdelovati jih. Če pa žo mislite nadaljevati svoje delo, glejte, da vaši izdelki ne bodo nevarni človeškemu zdravju. Toda vprašati se moramo, ali je sploh katera opojna pijača, ki bi ne bila niti najmanj nevarna?

— Ah, pehate me v obup, — je vzdihnil Vernier. — Moral bi se sam smatrati za zločinca, če bi raz- umel doslovno to, kar ste mi rekli. In vendar sem poštenjak. In še nikoli nisem nikogar oškodoval niti za belci. Kolikor je v mojih močeh si prizadevam biti svojim bližnjim koristen in dober. Nikoli ne odrečem pomoči nesrečnejšem. Moja žena...

— Ona je angel, — ga je prekinil zdravnik. — Dobro vem, da širi okrog sebe in vašega imena samo dobro. S tem se pa ne odkupi zlo. In zlo je, če ži- vimo od smrti drugih ljudi. Vaše bogastvo, ki ne- prestanto narašča in ki je gotovo že veliko, se kupi- ti nad grobovi. Gradite ga, na pokopališču iz kosti rvo- jih žrtev. O tem morate razmišljati, gospod. Dežla- tako ognjenvite domišljij, kakor je Francija, je iz- gubljena v dvajsetih letih. Če začne piti opojne pi- jače. Njena rasa opeša, njeni življenjski viri, od katerih bi mogla živeti cela pokolenja, usahnejo, razum se zatemni in tam, kjer je prej zmagovala modrost, red in potrpežljivost, se razpase nervoz- nost, duševno propadanje in pobesnelost. Da, iz ponosnega, poštenega in razumnega človeka napra- vi alkohol zopernega, nasilnega podivjanca. Ze vse tuje vlade so izdale zakone, s katerimi hočejo za- jeziti pijančevanje. V vseh evropskih državah je pre- novedno prodajati žganje in pijanec velja za bol- nega človeka.